

# FORVALTNINGSREVISJON

Enheten plan og landbruk

Balsfjord kommune



Rapport 2021



## **Forord**

På grunnlag av bestilling fra kontrollutvalget i Balsfjord kommune har KomRev NORD gjennomført forvaltningsrevisjon av kommunens enhet for plan og landbruk.

Kontrollutvalgets plikt til å påse at forvaltningsrevisjon gjennomføres, følger av lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) § 23-2. Ifølge kommuneloven § 23-3 innebærer forvaltningsrevisjon å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger.

Før igangsetting av forvaltningsrevisjonsprosjektet har revisjonen vurdert egen uavhengighet overfor Balsfjord kommune, jf. kommuneloven § 24-2 og forskrift om kontrollutvalg og revisjon §§ 16, 17, 18 og 19. Vi kjenner ikke til forhold som er egnet til å svekke tilliten til vår uavhengighet og objektivitet.

Vi takker Balsfjord kommune for samarbeidet i gjennomføringen av forvaltningsrevisjonen.

Tromsø, 21.10.2021

**Margrete Mjølhus Kleiven**  
*Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor*

**Astrid Indrebø**  
*Prosjektleder, forvaltningsrevisor*

**Knut-Åge Vargren**  
*Prosjektmedarbeider,  
forvaltningsrevisor*



## SAMMENDRAG

---

KomRev NORD har gjennomført forvaltningsrevisjon rettet mot enheten plan og landbruk i Balsfjord kommune. Enheten har blant annet ansvar for overordnet arealplanlegging, reguleringsplaner, geodata- og karttjenester, oppmåling, matrikkelføring, byggesaksbehandling og forurensningssaker.

Forvaltningsrevisjonen er gjennomført med utgangspunkt i følgende syv problemstillinger:

1. Hvilken formell kompetanse finnes ved enhet for plan og landbruk? Hvordan opplever de ansatte enhetens bemanning og kompetanse?
2. Har ansatte ved enheten næringsinteresser ved siden av sitt arbeide i kommunen?
3. Håndterer enheten henvendelser i tråd med krav i forvaltningsloven?
4. Overholder enheten frister i saksbehandlingen av byggesaker?
5. Har enheten internkontrollsystem som skal sikre at innkomne byggesøknader behandles i tråd med kommunens planverk?
6. Har Balsfjord kommune utarbeidet kommunal planstrategi og kommuneplan i tråd med gjeldende regelverk?
7. Er det utarbeidet reguleringsplan for de områder i Balsfjord kommune hvor dette følger av kommuneplanens arealdel?

Under problemstillingene 1, 2 og 7 og gjør vi ikke vurderinger av Balsfjord kommune, men beskriver og oppsummerer våre funn. For de øvrige problemstillingene har vi utledet revisjonskriterier og gjør vurderinger av kommunen. Vi vurderer kommunen opp mot krav utledet fra forvaltningsloven, plan- og bygningsloven og kommuneloven samt relevante forskrifter.

Problemstilling 1 er besvart gjennom å innhente informasjon om kompetanse fra kommunen, gjennomføring av spørreundersøkelse blant ansatte i enheten og søk i proff.no. Det er ni ansatte i enheten (per oktober 2021) og spørreundersøkelsen hadde svarprosent på 89. Vår undersøkelse viser at ansatte i enheten har relevant, formell kompetanse. Det er ikke i regelverk krav til hvilken kompetanse kommunen skal ha i en slik enhet, og det er opp til kommunen å vurdere. Ansatte har blant annet formell juridisk kompetanse, landbruksfaglig kompetanse og innenfor ingeniørfag. Resultatene fra spørreundersøkelsen indikerer at respondentene i gjennomsnitt opplever at bemanningen i enheten ikke er tilstrekkelig og at egen arbeidsbelastning er høy – noe respondentene i liten til middels grad er tilfreds med. Når det gjelder kompetanse, opplever respondentene gjennomsnittlig i stor grad at de selv har tilstrekkelig kompetanse til å utføre arbeidsoppgavene de har ansvaret for og at enheten samlet i middels grad har tilstrekkelig kompetanse til å utføre arbeidsoppgavene. På spørsmål om hvilken kompetanse som mangler, ble blant annet plankompetanse trukket frem. Svarene på spørsmålene om kompetanse og kapasitet indikerer at mange av respondentene mener at kompetansen som er i enheten er god, men at kapasiteten ikke er tilstrekkelig og at det innenfor noen områder mangler kompetanse.

Høsten 2021 var det tre ansatte i enheten som var oppført med verv/roller i proff.no. Disse hadde til sammen fire roller som knyttet seg til enkeltpersonforetak, verv i idrettslag, styreverv i barnehage og et verv i selskap med delt ansvar (husdyrhold). Vi har spurt Balsfjord kommune om hvorvidt ansatte ved enheten gjennom arbeidsavtale eller på annen måte har opplyst arbeidsgiver om næringsinteresser, og om arbeidsgiver har oversikt over næringsinteresser blant ansatte. Kommunen har opplyst at dette ikke er gjort skriftlig, men at ansatte har gitt beskjed muntlig.

Under problemstilling 3 har vi undersøkt enhetens responstid på henvendelser. Vi fikk oversikt over journalførte henvendelser til enheten og valgte med bakgrunn i denne ut 47 henvendelser for nærmere undersøkelse av kommunens svartid og håndtering av henvendelsen. Av disse 47 var det 35 som hadde et slikt innhold at Balsfjord kommune skulle besvare dem. Det er i forvaltningsloven ikke konkrete frister for saksbehandling av henvendelser som ikke gjelder enkeltvedtak. Henvendelser skal besvares «uten ugrunnet opphold». Det vil være en skjønnsmessig vurdering som varierer fra sak til sak, avhengig av hva den gjelder. For 14 av 35 undersøkte henvendelser fant vi ikke at kommunen hadde gitt svar på henvendelsen. På tre henvendelser var det gitt foreløpig svar, men ikke endelig svar. Det var 15 henvendelser som var endelig besvart og svartiden på disse varierte mellom én dag og 177 dager. Vi har også i spørreundersøkelsen til ansatte stilt spørsmål knyttet til håndtering av henvendelser.

***Vår konklusjon på problemstilling 3 er at enheten i liten grad har håndtert henvendelser i tråd med krav i forvaltningsloven.*** Konklusjonen bygger på følgende vurderinger:

- Balsfjord kommune v/enheten plan og landbruk har for 11 av 35 undersøkte henvendelser oppfylt revisjonskriteriet om *å forberede og avgjøre saker uten ugrunnet opphold*. For 24 av 35 undersøkte henvendelser vurderer vi revisjonskriteriet som ikke oppfylt. Vi bemerker at en forutsetning for vår undersøkelse av hvorvidt en henvendelse er håndtert i samsvar med saksbehandlingstid, er at relevante dokumenter er journalført og registrert i tråd med gjeldende regelverk.
- Balsfjord kommune v/enheten plan og landbruk har i liten grad oppfylt revisjonskriteriet om *å snarest mulig gi foreløpig svar, dersom det må ventes at det vil ta uforholdsmessig lang tid før en henvendelse kan besvares*.
- For de tilfellene hvor det er gitt foreløpig svar, vurderer vi at Balsfjord kommune v/enheten plan og landbruk har oppfylt revisjonskriteriet om at *det i svaret skal redegjøres for grunnen til at henvendelsen ikke kan behandles tidligere, og så vidt mulig angi når svar kan ventes*.
- Ett tilfelle hvor det ble gitt foreløpig svar gjaldt enkeltvedtak, og foreløpig svar ble gitt etter 59 dager. For dette tilfellet vurderer vi revisjonskriteriet om at *i saker som gjelder enkeltvedtak, skal det gis foreløpig svar dersom en henvendelse ikke kan besvares i løpet av en måned etter at den er mottatt*, som ikke oppfylt.
- Vi har ikke indikasjoner på at enheten ikke ivaretar veiledningsplikten i håndtering av henvendelser som er besvart. For vår vurdering har det imidlertid betydning at flere henvendelser ikke er besvarte av kommunen, da svar på disse kan ha betydning for avsenders mulighet til å ivareta sine interesser. Resultatene fra spørreundersøkelsen indikerer at ansatte ved enheten opplever ikke å ha tilstrekkelig kapasitet til å gi nødvendig veiledning. Vår vurdering er at Balsfjord kommune v/enheten plan og landbruk ikke i tilstrekkelig grad ivaretar veiledningsplikten i forvaltningsloven.

Vi bemerker også at kommunen bør ha et system for å holde oversikt over henvendelser som kommer via *borgermelding*.<sup>1</sup> Disse kan ikke besvares av kommunen, men kommunen bør ha et system for å holde oversikt over om innholdet i borgermeldinger er fulgt opp/håndtert.

For å besvare problemstilling 4 som gjelder overholdelse av frister i saksbehandlingen av byggesaker, har vi gjennomgått 38 byggesøknader kommunen fikk i 2020 og saksbehandlingstiden i disse. Av disse 38 søknadene var det 21 søknader med saksbehandlingsfrist på tolv uker og 17

---

<sup>1</sup> App som innbyggere kan benytte for å henvende seg til kommunen med tips, hendelser eller saker.

søknader med saksbehandlingsfrist på tre uker. I 2020 hadde kommunen en klagesak til behandling hos Statsforvalteren.

***Vår konklusjon er at Balsfjord kommune v/enheten plan og landbruk har overholdt fristene i saksbehandling av byggesøknader.*** Konklusjonen bygger på følgende vurderinger:

- Alle undersøkte søknader er avgjort av kommunen innen gjeldende frister. Vår vurdering er at Balsfjord kommune v/enheten plan og landbruk har oppfylt revisjonskriteriet om *å avgjøre søknader innenfor frister i gjeldende regelverk.*
- Balsfjord kommune v/enheten plan og landbruk har i alle undersøkte saker oppfylt revisjonskriteriet om *å straks gi skriftlig underretning om vedtaket til søker og til de som har merknader.*
- For klagesaken behandlet av Statsforvalteren i 2020, er vår vurdering at Balsfjord kommune v/enheten plan og landbruk har oppfylt revisjonskriteriet om *å forberede klagesaker og oversende til klageinstansen så snart saken er tilrettelagt og senest innen åtte uker.*

Under problemstilling 5 har vi undersøkt om Balsfjord kommune har internkontrollsystem som skal bidra til å sikre at byggesaker behandles i tråd med kommunens planverk. Vi har fått opplyst at det i kommunen har vært utfordringer med kapasitet til utarbeidelse av planverk. Kommunen har mange eldre reguleringsplaner. Arbeid med revidering av kommuneplanens arealdel (KPA) pågår, men er ikke ferdigstilt. Kommunen har ikke et oppdatert, digitalt planregister, men arbeider med dette. En konsekvens av at mye planverk ikke er oppdatert, er mange dispensasjonssøknader. Våre undersøkelser tilsier at Balsfjord kommune i praksis behandler innkomne byggesøknader i tråd med kommunens planverk. Byggesaksbehandler har beskrevet hvordan dette ivaretas. Vi har ikke indikasjoner på at det er søknader som ikke er behandlet i tråd med kommunens planverk. Mangel på en oppdatert, samlet oversikt over gjeldende planer tilsier imidlertid at kommunens *system* for å sikre at byggesaker behandles i tråd med kommunens planverk ikke har vært tilstrekkelig. ***Vår konklusjon er at Balsfjord kommune v/enheten plan og landbruk ikke i tilstrekkelig grad har internkontrollsystem som skal sikre at innkomne byggesøknader behandles i tråd med kommunens planverk.***

Problemstilling 6 omhandler kommunal planstrategi og kommuneplan. ***Vår konklusjon er at Balsfjord kommune ikke har utarbeidet kommunal planstrategi i tråd med gjeldende regelverk. Videre konkluderer vi med at Balsfjord kommunes kommuneplan i alt det vesentlige er utarbeidet i tråd med gjeldende planverk.*** Konklusjonen baseres på at kommunen ikke har utarbeidet og vedtatt kommunal planstrategi for inneværende periode. Kommunen oppfylder dermed ikke revisjonskriteriene om *å ha utarbeidet en kommunal planstrategi og at den kommunale planstrategien skal foreligge senest ett år etter konstituering av nytt kommunestyre.* I rapportens kapittel 8.2.3 er våre vurderinger som gjelder kommuneplan og vi henviser til dette kapittelet for nærmere omtale av vurderingene. Vi har vurdert at kommunen oppfylder flertallet av de utledete revisjonskriteriene.

For å besvare problemstilling 7 som gjelder utarbeidelse av reguleringsplaner i tråd med krav i kommuneplanen, har vi gjennomgått planverk (kommuneplanens arealdel og reguleringsplaner) og fått muntlige opplysninger. I kommuneplanens arealdel er det krav om utarbeidelse av detaljreguleringsplan for flere områder før tiltak kan gjennomføres. Det er i planen ikke forutsatt at kommunen utarbeider reguleringsplaner for noen områder uavhengig av om det skal gjennomføres tiltak i områdene eller ikke. Det er ikke utarbeidet reguleringsplaner for alle områdene hvor dette følger av kommuneplanens arealdel, men det er heller ikke et krav om at dette gjøres før det eventuelt skal gjennomføres søknadspliktige tiltak.

Balsfjord kommune har påbegynt forbedringsarbeid innenfor områder som denne forvaltningsrevisjonen omhandler. Det gjelder utarbeidelse av planprogram og oppdatering av planverk samt digitalt planregister. Vi anbefaler kommunen å videreføre og fullføre arbeidet med dette. Videre anbefaler vi Balsfjord kommune å:

- Treffe tiltak for å sikre at henvendelser til enheten plan og landbruk håndteres i tråd med gjeldende krav
- Vurdere om resultatene fra spørreundersøkelsen blant ansatte har betydning for forbedringsarbeidet som skal gjøres ved enheten



## Innholdsfortegnelse

<b>SAMMENDRAG</b> .....	<b>5</b>
<b>1 INNLEDNING</b> .....	<b>1</b>
1.1 Bakgrunn og bestilling.....	1
1.2 Enheten Plan og landbruk .....	1
<b>2 PROBLEMSTILLINGER OG REVISJONSKRITERIER</b> .....	<b>3</b>
2.1 Problemstillinger.....	3
2.2 Kilder for revisjonskriterier .....	3
2.3 Utleddning av revisjonskriterier .....	4
2.3.1 <i>Problemstilling 3 om håndtering av henvendelser</i> .....	4
2.3.2 <i>Problemstilling 4 om overholdelse av frister i byggesaker</i> .....	7
2.3.3 <i>Problemstilling 5 om internkontroll</i> .....	8
2.3.4 <i>Problemstilling 6 om kommunal planstrategi og kommuneplan</i> .....	9
<b>3 METODE OG DATAMATERIALE</b> .....	<b>12</b>
3.1 Metode og datamateriale.....	12
3.2 Gyldighet og pålitelighet .....	13
<b>4 BEMANNING, KOMPETANSE OG NÆRINGSINTERESSER</b> .....	<b>15</b>
4.1 Kompetanse .....	15
4.2 Opplevelser av bemanning og kompetanse.....	16
4.3 Næringsinteresser blant ansatte.....	18
<b>5 HÅNTERING AV HENVENDELSER</b> .....	<b>19</b>
5.1 Revisors funn .....	19
5.2 Revisors vurderinger.....	22
5.3 Revisors konklusjon.....	23
<b>6 OVERHOLDELSE AV FRISTER I BYGGESAKSBEHANDLING</b> .....	<b>24</b>
6.1 Revisors funn .....	24
6.2 Revisors vurderinger.....	27
6.3 Revisors konklusjon.....	27
<b>7 INTERNKONTROLL – BYGGESAKER OG PLANVERK</b> .....	<b>28</b>
7.1 Revisors funn .....	28
7.2 Revisors vurdering .....	30
7.3 Revisors konklusjon.....	30
<b>8 KOMMUNAL PLANSTRATEGI OG KOMMUNEPLAN</b> .....	<b>31</b>
8.1 Kommunal planstrategi.....	31
8.1.1 <i>Revisors funn</i> .....	31
8.1.2 <i>Revisors vurderinger</i> .....	32
8.2 Kommuneplan.....	32
8.2.1 <i>Kommuneplanens samfunnsdel</i> .....	32
8.2.2 <i>Kommuneplans arealdel (KPA)</i> .....	36
8.2.3 <i>Revisors vurderinger</i> .....	37
8.3 Konklusjon.....	38
<b>9 REGULERINGSPLANER</b> .....	<b>39</b>
<b>10 UTTALELSE FRA RÅDMANNEN</b> .....	<b>41</b>
<b>11 ANBEFALINGER</b> .....	<b>42</b>
<b>12 REFERANSER</b> .....	<b>43</b>
<b>VEDLEGG</b>	
Vedlegg I: Reguleringsplaner i Balsfjord kommune.....	44



# 1 INNLEDNING

## 1.1 Bakgrunn og bestilling

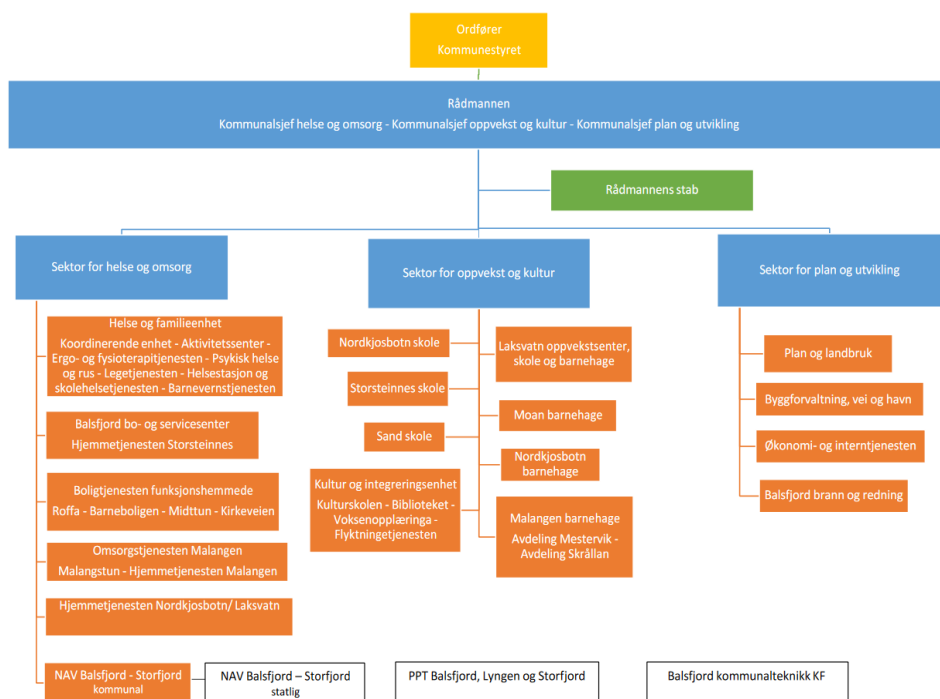
Kontrollutvalget i Balsfjord kommune vedtok i sak 26/20, i møte 2.9.2020, å bestille en forvaltningsrevisjon av enheten plan og landbruk. I sak 34/20, i møte 12.10.2020, behandlet kontrollutvalget KomRev NORDs overordnede prosjektskisse og ba KomRev NORD gjennomføre forvaltningsrevisjonen. Forvaltningsrevisjon av enhet plan og landbruk<sup>2</sup> er oppført med prioritet b) på Balsfjord kommunes plan for forvaltningsrevisjon i perioden 2020-2024. Forvaltningsrevisjonen med prioritet a) er ferdigstilt. Kontrollutvalgets formål med denne forvaltningsrevisjonen er å vurdere om enheten plan og landbruk har en forsvarlig faglig bemanning med tilstrekkelig kompetanse til å ivareta oppgaver i lov og forskrift i samsvar med gjeldende saksbehandlingsregler og uskrevne forvaltningsrettslige prinsipper for god forvaltningsskikk.

I møte 15.2.2021, sak 2/21, vedtok kontrollutvalget å legge til en problemstilling i forvaltningsrevisjonen. Denne gjelder kartlegging av eventuelle næringsinteresser blant ansatte på enheten.

## 1.2 Enheten Plan og landbruk

Administrativ ledelse i Balsfjord kommune består av rådmann og kommunalsjefer. Kommunens tjenesteproduksjon er delt inn i tre sektorer; sektor for helse og omsorg, sektor for oppvekst og kultur og sektor for plan og utvikling.

### Utklipp<sup>3</sup> 1: Organisasjonskart, Balsfjord kommune



<sup>2</sup> Tidligere het enheten «Plan og utvikling». Etter omorganisering har enheten fått nytt navn; Plan og landbruk.

<sup>3</sup> Organisasjonskart hentet fra hjemmesidene til Balsfjord kommune 06.01.2021.

Sektor for plan og utvikling i Balsfjord kommune har ansvar for følgende tjenesteområder:

- Plan og landbruk
- Byggforvaltning, vei og havn
- Økonomi- og interntjenesten
- Balsfjord brann og redning

Som det fremgår av organisasjonskartet ovenfor, er *Plan og landbruk* en enhet i sektor for plan og utvikling. I kommunens årsmelding for 2020 beskrives oppgavene til enheten. Enheten har stor kontaktflate mot lokalsamfunnet. Kjerneoppgavene omfatter ansvar for overordnet arealplanlegging, reguleringsplaner, geodata- og karttjenester, eiendomsendring, oppmåling, matrikkelføring, byggesaksbehandling, utslippstillatelser og forurensningssaker.

---

## 2 PROBLEMSTILLINGER OG REVISJONSKRITERIER

---

### 2.1 Problemstillinger

Problemstillingene for forvaltningsrevisjonen er:

- 1. Hvilken formell kompetanse finnes ved enhet for plan og landbruk? Hvordan opplever de ansatte enhetens bemanning og kompetanse?**
- 2. Har ansatte ved enheten næringsinteresser ved siden av sitt arbeide i kommunen?**
- 3. Håndterer enheten henvendelser i tråd med krav i forvaltningsloven?**
- 4. Overholder enheten frister i saksbehandlingen av byggesaker?**
- 5. Har enheten internkontrollsystem som skal sikre at innkomne byggesøknader behandles i tråd med kommunens planverk?**
- 6. Har Balsfjord kommune utarbeidet kommunal planstrategi og kommuneplan i tråd med gjeldende regelverk?**
- 7. Er det utarbeidet reguleringsplan for de områder i Balsfjord kommune hvor dette følger av kommuneplanens arealdel?**

### 2.2 Kilder for revisjonskriterier

Revisjonskriterier er krav, normer og/eller standarder som kommunens praksis på det reviderte området skal vurderes opp mot. Revisjonskriterier utledes fra autoritative eller anerkjente kilder innenfor det aktuelle området. De relevante kildene for utledning av revisjonskriterier i denne forvaltningsrevisjonen er:

- Lov 22.6.2018 nr. 83 om kommuner og fylkeskommuner og lov 25.9.1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven 2018 og kommuneloven 1992)
- Lov 10.2.1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven)
- Lov 27.6.2008 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven)
- Forskrift 26.3.2010 nr. 488 om byggesak (byggesaksforskriften)

Problemstilling 1 og 2 er av deskriptiv karakter. For deskriptive problemstillinger er det ikke relevant å utlede revisjonskriterier. Denne delen av undersøkelsen vil besvares med en gjengivelse av hvilken formell kompetanse enheten har, hvordan de ansatte ved enheten opplever enhetens bemanning og kompetanse samt resultater fra kartlegging av eventuelle biverv.

Vi utleder heller ikke revisjonskriterier for problemstilling 7 som gjelder hvorvidt det er utarbeidet reguleringsplan for de områdene i Balsfjord kommune hvor dette følger av kommuneplanens arealdel. En *reguleringsplan* er et arealplankart med tilhørende bestemmelser som angir bruk, vern og utforming av arealer og fysiske omgivelser. Det følger av plan- og bygningsloven § 12-1 andre ledd at kommunestyret skal sørge for at det blir utarbeidet reguleringsplan for de områder i kommunen hvor dette følger av loven eller av kommuneplanens arealdel, samt der det ellers er behov for å sikre forsvarlig planavklaring og gjennomføring av bygge- og anleggstiltak, flerbuk og

vern i forhold til berørte private og offentlige interesser. Det følger av bestemmelsens tredje ledd at for gjennomføring av større bygge- og anleggstiltak og andre tiltak som kan få vesentlige virkninger for miljø og samfunn, kreves det reguleringsplan. Tillatelse etter plan- og bygningsloven § 20-2, jf. § 21-4 for slike tiltak, kan ikke gis før det foreligger reguleringsplan.

Problemstilling 7 knytter seg til reguleringsplan for områder hvor dette følger av kommuneplanens arealdel. Det er dermed kommuneplanens arealdel som er naturlig kilde for utledning av revisjonskriterier. I kommuneplanens arealdel er det ikke krav til utarbeidelse av reguleringsplan for noen områder – med mindre det skal gjennomføres tiltak. Det er i gjeldende arealplan dermed ingen krav til at Balsfjord kommune selv skal utarbeide reguleringsplaner for noen områder. Vi beskriver og oppsummerer våre funn i kapittel 9.

## 2.3 Utledning av revisjonskriterier

### 2.3.1 Problemstilling 3 om håndtering av henvendelser

Problemstilling 3 omhandler henvendelser som kommunen og enheten Plan og landbruk mottar. Undersøkelsene gjelder kommunens responstid på henvendelsene, det vil si tiden kommunen bruker for å gi svar. Forvaltningsrevisjonen omfatter ikke undersøkelser av det kvalitative innholdet i kommunens svar eller de enkeltvedtakene som treffes som følge av henvendelsene.

En forutsetning for at revisor kan undersøke hvorvidt en henvendelse er håndtert i samsvar med regler om saksbehandlingstid, er at henvendelsen er registrert og arkivert hos kommunen. Som offentlig virksomhet skal Balsfjord kommune følge bestemmelsene i *offentleglova* og *arkivloven* med tilhørende forskrifter, samt *forskrift om elektronisk kommunikasjon med og i forvaltningen*.

Det følger av arkivloven § 6 at offentlige organer plikter å ha arkiv, og at arkivet skal være innrettet slik at dokumentene er trygget som informasjonskilder for samtid og ettertid. Det overordnede ansvaret for arkivarbeidet tilligger den overordnede ledelsen i organet. Arkivforskriften angir nærmere bestemmelser om hvilke type dokumenter som skal registreres og arkiveres. Det følger av forskriftens § 9 at offentlige organ skal ha en eller flere journaler for registrering av dokumenter i de sakene organet oppretter. I journalen skal alle inngående og utgående dokument som etter offentliglova § 4 må regnes som saksdokument for organet registreres, dersom de er gjenstand for saksbehandling og har verdi som dokumentasjon. Etter offentliglova § 4 er *saksdokumenter* for organet dokumenter som er kommet inn til, eller lagt frem for, et organ eller dokumenter som organet selv har opprettet, og som gjelder ansvarsområdet eller virksomheten til organet. Et dokument er opprettet når det er sendt ut av organet.

Enhver henvendelse må altså ikke journalføres. Dersom henvendelsen er gjenstand for, eller inngår i saksbehandling skal denne journalføres. Hvilke henvendelser som er gjenstand for saksbehandling og dermed skal journalføres avhenger av hva henvendelsen gjelder, og må vurderes i hvert enkelt tilfelle. Henvendelser som resulterer i enkeltvedtak er gjenstand for saksbehandling, og skal dermed alltid journalføres. Eksempler på henvendelser som ikke nødvendigvis må journalføres er henvendelser med enkle spørsmål, såfremt henvendelsen ikke er en del av en sak som er gjenstand for saksbehandling.

Det følger av *eForvaltningsforskriften* § 3 at alle som henvender seg til et forvaltningsorgan kan benytte elektronisk kommunikasjon<sup>4</sup>, dersom forvaltningsorganet har lagt til rette for dette, det skjer på den anviste måten<sup>5</sup>, og ved bruk av den elektroniske adressen<sup>6</sup> som forvaltningsorganet har anvist for den aktuelle type henvendelse. Det følger videre av forskriftens § 6 at et forvaltningsorgan som mottar henvendelser i elektronisk form skal gi bekreftelse til avsender om at en henvendelse er mottatt. Bekreftelse bør også gis straks henvendelsen er mottatt og bør inneholde et referansenummer eller lignende, og angi på hvilket tidspunkt henvendelsen ble mottatt. Forvaltningsorganet kan imidlertid unnlate å sende bekreftelse dersom henvendelsen er av en slik art at den ikke utløser saksbehandling eller mottaket fremgår på annen betryggende måte, og ved bruk av automatiserte systemer der henvendelsen straks blir besvart. For øvrig kan forvaltningsorganet også inngå avtale med næringsdrivende og med andre forvaltningsorganer om å ikke sende egen bekreftelse i forbindelse med rutinemessig eller periodisk rapportering.

Forvaltningsloven gjelder den virksomhet som drives av forvaltningsorganer når ikke annet er bestemt i eller i medhold av lov. Som forvaltningsorgan regnes i loven et hvert organ for stat eller kommune.<sup>7</sup> Forvaltningslovens bestemmelser gjelder dermed for alle seksjoner/enheter/tjenester i Balsfjord kommune, og er derfor relevant for alle henvendelsene som inngår i våre undersøkelser.

Forvaltningsloven inneholder ikke konkrete regler om saksbehandlingstid, men flere av enkeltbestemmelsene har relevans for hva som må anses som frister for saksbehandling av henvendelser. Det følger av forvaltningsloven § 11 a at forvaltningsorganet skal forberede og avgjøre saker uten ugrunnet opphold. Dersom det må ventes at det vil ta uforholdsmessig lang tid før en *henvendelse* kan besvares, skal det forvaltningsorganet som mottok henvendelsen, snarest mulig gi et foreløpig svar. I svaret skal det gjøres rede for grunnen til at henvendelsen ikke kan behandles tidligere, og så vidt mulig angi når svar kan ventes. Foreløpig svar kan unnlates dersom det må anses som åpenbart unødvendig. I saker som gjelder *enkeltvedtak*, skal det gis foreløpig svar dersom en henvendelse ikke kan besvares i løpet av en måned etter at den er mottatt. Forskrift til forvaltningsloven har bestemmelser om hva som er utgangspunktet for når saksbehandlingstiden begynner å løpe. I sak som tas til behandling etter søknad, klage eller annen særskilt henvendelse, er fristens utgangspunkt *den dagen henvendelse kommer inn til forvaltningsorganet*. Dersom flere henvendelser må vurderes samlet er fristens utgangspunkt den dagen alle henvendelsene er kommet inn.<sup>8</sup>

Det følger altså av forvaltningsloven at saker skal forberedes og avgjøres *uten ugrunnet opphold*. Verken i lovteksten eller i forskrift er det nærmere konkretisert hva som menes med ugrunnet opphold.

Innholdet i forvaltningsloven bestemmelser om saksbehandlingstid er drøftet i *Ot.prp. 52 (1998-99) Om lov endringer i lov av 10 februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven)*. I avsnitt 3.2.1.1 om forvaltningslovens § 11 a står det:

---

<sup>4</sup> Med elektronisk kommunikasjon menes bruk av for eksempel Internett eller liknende kommunikasjonssystem, bruk av SMS og talestyrte eller andre automatiske telefontjenester. Bruk av taletelefon eller annen muntlig kommunikasjon er ikke omfattet

<sup>5</sup> Med den anviste måten menes for eksempel bruk av spesielle skjema, bruk av en bestemt prosedyre eller lignende.

<sup>6</sup> Med elektronisk adresse menes for eksempel adresse til et nettsted, en e-postadresse, et nummer til en SMS-tjeneste eller lignende.

<sup>7</sup> Se forvaltningsloven § 1.

<sup>8</sup> Se forskriftens § 36.

*Forvaltningsloven inneholder ikke regler som setter konkrete frister for saksbehandlingen. Forvaltningsloven § 11 inneholder imidlertid bestemmelser som setter krav til fremdriften av saker. Etter § 11 a første ledd skal forvaltningsorganet «forberede og avgjøre saken uten ugrunnet opphold». I Ot.prp nr. 75 (1993-94) side 59, i forbindelse med at det ble foretatt enkelte mindre endringer i § 11 a, uttalte Justisdepartementet om kriteriet «uten ugrunnet opphold»:*

*«Kriteriet uten ugrunnet opphold er utpreget skjønnsmessig, og betydningen vil kunne variere fra sak til sak. Departementet vil understreke at oppfyllelse av de rettssikkerhetsgarantier som ligger i forvaltningslovens saksbehandlingsregler, nødvendigvis vil medføre at saksbehandlingen etter omstendighetene kan bli tidkrevende. Hva som i det enkelte tilfellet vil være en forsvarlig saksbehandlingstid, vil som tidligere måtte variere med sakens art og omfang, tilgjengelige ressurser mv.»*

*Dersom det må ventes at det vil ta uforholdsmessig lang tid før en henvendelse kan besvares, skal det etter § 11 a annet ledd snarest mulig gis et foreløpig svar, hvor det redegjøres for grunnen til at henvendelsen ikke kan besvares tidligere, og så vidt mulig angis når svar kan ventes. I saker som gjelder enkeltvedtak skal det gis slikt foreløpig svar dersom en henvendelse ikke kan besvares i løpet av en måned (fvl §11 a tredje ledd). Hva som er å anse som uforholdsmessig lang saksbehandlingstid i andre saker, må vurderes på bakgrunn av de forventningene den private i alminnelighet bør ha til behandlingstiden. Det kan vanskelig sies noe generelt om dette, men som et veiledende utgangspunkt har Justisdepartementet lagt til grunn at foreløpig svar bør gis dersom en forholdsvis kurant henvendelse ikke kan besvares innen 14 dager. (Det vises til Justisdepartementets rundskriv G-38/78.*

Hva som bør regnes som «uten ugrunnet opphold» vil altså være en skjønnsmessig vurdering og betydningen vil kunne variere mellom ulike typer saker, blant annet med bakgrunn i sakens kompleksitet. Tilsvarende vil også hva som bør regnes som «uforholdsmessig lang tid før en henvendelse kan besvares» være en skjønnsmessig vurdering.

***På bakgrunn av det ovennevnte utleder vi som revisjonskriterier at Balsfjord kommune ved enhet for plan og landbruk skal:***

- ***Forberede og avgjøre saker uten ugrunnet opphold.***
- ***Snarest mulig gi et foreløpig svar, dersom det må ventes at det vil ta uforholdsmessig lang tid før en henvendelse kan besvares***
  - ***I svaret skal det gjøres rede for grunnen til at henvendelsen ikke kan behandles tidligere, og så vidt mulig angis når svar kan ventes***
- ***I saker som gjelder enkeltvedtak, gi foreløpig svar dersom en henvendelse ikke kan besvares i løpet av en måned etter at den er mottatt***

Det følger av forvaltningsloven § 11 at forvaltningsorganene innenfor sitt sakområde har en *alminnelig veiledningsplikt*. Formålet med veiledningen skal være å gi parter og andre interesserte adgang til å vareta sitt tarv i bestemte saker på best mulig måte. Omfanget av veiledningen må likevel tilpasses det enkelte forvaltningsorgans situasjon og kapasitet til å påta seg slik virksomhet.

Forvaltningsorganer som behandler saker med en eller flere private parter, skal – i henhold til forvaltningsloven - av eget tiltak vurdere partenes behov for veiledning. Etter forespørsel fra en part og ellers når sakens art eller partens forhold gir grunn til det, skal forvaltningsorganet gi veiledning om:

- a) Gjeldende lover og forskrifter og vanlig praksis på vedkommende saksområde, og



- b) Regler for saksbehandlingen, særlig om parters rettigheter og plikter etter forvaltningsloven. Om mulig bør forvaltningsorganet også peke på omstendigheter som i det konkrete tilfellet særlig kan få betydning for resultatet.

Videre følger det av forvaltningsloven at en del av veiledningsplikten er å henvise til riktig organ: *Dersom noen henvender seg til urette myndighet, skal det forvaltningsorganet som mottar henvendelsen, om mulig vise vedkommende til rett organ.* Dersom et forvaltningsorgan mottar en henvendelse som inneholder feil, misforståelser, unøyaktigheter eller andre mangler som avsenderen bør rette, skal organet om nødvendig gi beskjed om dette. Organet bør samtidig gi frist til å rette opp mangelen og eventuelt veiledning om hvordan dette kan gjøres.

På bakgrunn av ovennevnte utleder vi som revisjonskriterium at ***Balsfjord kommune v/enhet for plan og landbruk skal ivareta veiledningsplikten i forvaltningsloven.***

### 2.3.2 Problemstilling 4 om overholdelse av frister i byggesaker

Problemstilling 4 omhandler overholdelse av frister i saksbehandlingen av byggesaker. Lov 27. 2008 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) inneholder blant annet lovbestemmelser som regulerer krav til innhold og behandling av søknader. Det følger av lovens § 21-4 første ledd at kommunen snarest mulig og senest innen fristene som fremgår av § 21-7 første til sjette ledd skal avgjøre søknader.

Det følger av § 21-7 første ledd at søknad om tillatelse etter § 20-2 skal avgjøres av kommunen innen tolv uker etter at fullstendig søknad foreligger<sup>9</sup>, med mindre annet følger av andre eller tredje ledd. For søknad om rammetillatelse gjelder ikke andre og tredje ledd. Ved overskridelse av fristen skal kommunen tilbakebetale byggesaksgebyret etter nærmere bestemmelser i forskrift, jf. § 21-8 tredje ledd.

Det følger av § 21-7 annet ledd at søknad om tillatelse til tiltak som omfattes av § 20-3 der tiltaket samsvarer med bestemmelser gitt i eller i medhold av plan- og bygningsloven, der det ikke foreligger merknader fra naboer eller gjenboere, og ytterligere tillatelse, samtykke eller uttalelse fra annen myndighet ikke er nødvendig, skal avgjøres av kommunen innen tre uker. Dersom kommunen ikke har avgjort søknaden innen fristens utløp, regnes tillatelse som gitt.

Bestemmelsens tredje ledd slår fast at søknad om tillatelse til tiltak som omfattes av § 20-4 der tiltaket er i samsvar med bestemmelser i eller gitt i medhold av plan- og bygningsloven, og ytterligere tillatelse, samtykke eller uttalelse fra annen myndighet ikke er nødvendig, skal avgjøres av kommunen innen tre uker. Dersom kommunen ikke har avgjort søknaden innen fristens utløp, regnes tillatelse som gitt.

Plan- og bygningsloven § 21-7 fjerde ledd slår fast at søknad om tillatelse til tiltak etter § 20-2 som krever dispensasjon fra plan eller planbestemmelser, skal avgjøres av kommunen innen tolv uker. Fristen løper ikke i den tiden søknaden ligger til uttalelse hos regionale og statlige myndigheter, jf. § 19-1.

---

<sup>9</sup> Med fullstendig søknad menes at søknaden skal ha det innhold som kreves etter plan- og bygningsloven § 21-2.

Forskrift 26. mars 2010 nr. 488 om byggesak (byggesaksforskriften) § 7-1 b slår fast at søknad om midlertidig brukstillatelse skal behandles av kommunen innen tre uker.

Forvaltningslovens § 27 slår fast at det forvaltningsorgan som har truffet vedtaket, skal sørge for at partene underrettes om vedtaket så snart som mulig. Underretning skal gis av det forvaltningsorgan som har truffet vedtaket, hvis ikke særlige grunner tilsier at dette overlates til et annet organ.

Hovedregelen er at underretning gis skriftlig. Er det særlig byrdefullt for forvaltningsorganet å gi skriftlig underretning, eller haster saken, kan underretning gis muntlig eller på annen måte. I så fall kan en part kreve å få vedtaket skriftlig bekreftet. Underretning om vedtaket kan helt unnlates dersom underretning må anses åpenbart unødvendig og vedtaket ikke medfører skade eller ulempe for vedkommende part.

Byggesaksforskriften § 7-1 slår fast at klagesaker skal forberedes av kommunen og oversendes klageinstansen så snart saken er tilrettelagt, og senest innen åtte uker. Samme frist gjelder der kommunen tar klagen helt til følge og fatter et nytt vedtak. Fristen gjelder for klage i alle byggesaker der tiltaket krever dispensasjon fra bestemmelser gitt i eller med hjemmel i plan- og bygningsloven.

***På bakgrunn av det ovennevnte utleder vi som revisjonskriterier at Balsfjord kommune skal:***

- ***Avgjøre søknader innenfor frister i gjeldende regelverk***
- ***Straks gi skriftlig underretning om vedtaket til søker og til de som har merknader.***
- ***Forberede klagesaker og oversende til klageinstansen så snart saken er tilrettelagt og senest innen åtte uker***

### *2.3.3 Problemstilling 5 om internkontroll*

Problemstilling 5 er avgrenset til å omhandle at kommunen har internkontrollsystem som skal sikre at innkomne søknader behandles i tråd med kommunens planverk. Kommunens planverk, herunder kommuneplanens arealdel, skal angi hovedtrekkene i arealdisponeringen og rammer og betingelser for hvilke tiltak og ny arealbruk som kan settes i verk, samt hvilke viktige hensyn som må ivaretas ved disponeringen av arealene. Reguleringsplaner for bestemte områder kan angi mer konkrete bestemmelser/betingelser.

Internkontrollbestemmelsen i den nye kommuneloven trådte i kraft 1.1.2021. Regler om internkontroll følger av kommunelovens § 25-1 som lyder:

*Kommuner og fylkeskommuner skal ha internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges. Kommunedirektøren i kommunen og fylkeskommunen er ansvarlig for internkontrollen.*

*Internkontrollen skal være systematisk og tilpasses virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold.*

*Ved internkontroll etter denne paragrafen skal kommunedirektøren:*

- utarbeide en beskrivelse av virksomhetens hovedoppgaver, mål og organisering*
- ha nødvendige rutiner og prosedyrer*
- avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik*
- dokumentere internkontrollen i den formen og det omfanget som er nødvendig*
- evaluere og ved behov forbedre skriftlige prosedyrer og andre tiltak for internkontroll*

I tidligere gjeldende kommunelov fulgte det av § 23 annet ledd at administrasjonssjefen har ansvaret for å sørge for å drive administrasjonen i samsvar med lover, forskrifter og overordnede instruksjoner, og at den er gjenstand for betryggende kontroll. Gjeldende rett fra den gamle kommuneloven er således videreført i den nye loven, men ytterligere presisert.

KS har utarbeidet en veileder om kommunedirektørens internkontroll. Revisor legger til grunn at denne kan anvendes som «beste praksis» for hva kommunens praksis kan vurderes opp mot i vurderinger av om den har internkontroll. På s. 107 omtales tjenestespesifikk internkontroll:

- Ledere som har ansvar for en enhet, har også ansvar for internkontrollen, på samme måte som økonomi- og budsjettoppfølging og mål- og resultatoppnåelse.
- Dersom det er en usikkerhet eller uklarhet om hva som inngår i stillingens ansvar, kan dette tydeliggjøres gjennom lederavtale, delegeringsreglement eller stillingsbeskrivelse.
- Man bør alltid ha oppmerksomhet på arbeidsdeling i et internkontrollperspektiv og ved forbedringsarbeid, blant annet ved at det er ulikheter i roller og formelt ansvar, for eksempel mellom medarbeidere og ledere.
- Fordi den tjenestespesifikke internkontrollen i mange tilfeller vil være mangefasettert, i stor grad integrert i arbeidsdeling, oppgaveutførelse og daglige gjøremål, blir dokumentasjon, opplæring og lærende evaluering ekstra viktig for å sikre betryggende kontroll, og for å holde internkontrollen levende.
- Det er viktig å anerkjenne at kontrolltiltak som er iverksatt på bakgrunn av tidligere erfaringer eller som ikke er så systematiske, kan være gode og fungere i et tjenesteperspektiv, men likevel ikke være tilstrekkelig for kommunedirektørens ivaretagelse av sitt helhetsansvar.
- Betryggende og hensiktsmessig systematikk og rutiner for saksbehandlingen er en forutsetning for god forvaltningsskikk. Vedtak og/eller tilsyn skal være hjemlet i lover, forskrifter eller andre bestemmelser som ivaretar partenes rettssikkerhet

***På bakgrunn av det ovennevnte utleder vi som revisjonskriterium at Balsfjord kommune skal ha systemer som skal bidra til å sikre at byggesaker behandles i tråd med kommunens planverk.***

#### *2.3.4 Problemstilling 6 om kommunal planstrategi og kommuneplan*

Under problemstilling 6 er det den kommunale planstrategien og kommuneplan som er gjenstand for undersøkelse.

Lov 27.6.2008 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) § 10-1 slår fast at kommunestyret minst én gang i hver valgperiode, og senest innen ett år etter konstituering, skal utarbeide og vedta en kommunal planstrategi. Planstrategien bør omfatte en drøfting av kommunens strategiske valg knyttet til samfunnsutvikling, herunder langsiktig arealbruk, miljøutfordringer, sektorenes virksomhet og en vurdering av kommunens planbehov i valgperioden.

Kommunen skal i arbeidet med kommunal planstrategi innhente synspunkter fra statlige og regionale organer og nabokommuner. Kommunen bør også legge opp til bred medvirkning og allmenn debatt som grunnlag for behandlingen. Forslag til vedtak i kommunestyret skal gjøres offentlig i minst 30 dager før kommunestyrets behandling.

Ved behandlingen skal kommunestyret ta stilling til om gjeldende kommuneplan eller deler av denne skal revideres, eller om planen skal videreføres uten endringer. Kommunestyret kan herunder ta stilling til om det er behov for å igangsette arbeid med nye arealplaner i valgperioden, eller om gjeldende planer bør revideres eller oppheves.

Utarbeiding og behandling av kommunal planstrategi kan slås sammen med og være del av oppstart av arbeidet med kommuneplanen jf. plan- og bygningsloven kapittel 11.

Kommunen har etter plan- og bygningsloven § 11-1 første ledd plikt til å ha en samlet kommuneplan som omfatter samfunnsdel med handlingsdel og arealdel. Det følger av annet ledd at kommuneplanen skal ivareta både kommunale, regionale og nasjonale mål, interesser og oppgaver, og bør omfatte alle viktige mål og oppgaver i kommunen. Den skal ta utgangspunkt i den kommunale planstrategien og legge retningslinjer og pålegg fra statlige og regionale myndigheter til grunn. Det kan utarbeides kommunedelplan for bestemte områder, temaer eller virksomhetsområder. Kommuneplanen skal ha en handlingsdel som angir hvordan planen skal følges opp de fire påfølgende år eller mer, og revideres årlig. Økonomiplanen etter kommuneloven § 14-2 bokstav a kan inngå i eller utgjøre handlingsdelen.

Samfunnsdelen av kommuneplanen skal i henhold til plan- og bygningsloven § 11-2 ta stilling til langsiktige utfordringer, mål og strategier for kommunesamfunnet som helhet og kommunen som organisasjon. Den bør inneholde en beskrivelse og vurdering av alternative strategier for utviklingen i kommunen. Kommuneplanens samfunnsdel skal være grunnlag for sektorenes planer og virksomhet i kommunen. Den skal gi retningslinjer for hvordan kommunens egne mål og strategier skal gjennomføres i kommunal virksomhet og ved medvirkning fra andre offentlige organer og private. Kommunedelplaner for temaer eller virksomhetsområder skal ha en handlingsdel som angir hvordan planen skal følges opp de påfølgende fire årene eller mer. Handlingsdelen skal revideres årlig.

For utarbeiding og vedtak av kommuneplanens samfunnsdel gjelder plan- og bygningsloven §§11-12 til 11-15.

Det følger av plan- og bygningsloven § 11-3 at kommuneplanens samfunnsdel skal legges til grunn for kommunens egen virksomhet og regionale myndigheters virksomhet i kommunen. Kommuneplanens handlingsdel gir grunnlag for kommunens prioritering av ressurser, planleggings- og samarbeidsoppgaver og konkretiserer tiltakene innenfor kommunens økonomiske rammer.

Kommunens plikt til å ha en arealplan for hele kommunen følger av plan- og bygningsloven § 11-5. Arealplanen skal vise sammenhengen mellom framtidig samfunnsutvikling og arealbruk. Det kan utarbeides arealplaner for deler av kommunens område. Kommuneplanens arealdel skal angi hovedtrekkene i arealdisponeringen og rammer og betingelser for hvilke tiltak og ny arealbruk som kan settes i verk, samt hvilke viktige hensyn som må ivaretas ved disponeringen av arealene. Kommuneplanens arealdel skal omfatte plankart, bestemmelser og planbeskrivelse hvor det framgår hvordan nasjonale mål og retningslinjer, og overordnede planer for arealbruk, er ivaretatt. Plankartet skal i nødvendig utstrekning vise hovedformål og hensynssoner for bruk og vern av arealer. Kommunen kan etter vurdering av eget behov detaljere kommuneplanens arealdel for hele eller deler av kommunens område med nærmere angitte underformål for arealbruk, hensynssoner og bestemmelser, jf. plan- og bygningsloven §§ 11-7 til 11-11.

*På bakgrunn av det ovennevnte utleder vi som revisjonskriterier at:*

- *Balsfjord kommune skal ha utarbeidet en kommunal planstrategi*
- *Den kommunale planstrategien skal foreligge senest ett år etter konstituering av nytt kommunestyre*
- *Den kommunale planstrategien bør omfatte en drøfting av kommunens valg knyttet til samfunnsutvikling, herunder: langsiktig arealbruk, miljøutfordringer, sektorens virksomhet og en vurdering av kommunens planbehov i valgperioden*
- *Innstilling til vedtak i kommunestyret skal gjøres offentlig minst 30 dager før kommunestyrets behandling*
  
- *Balsfjord kommune skal ha en kommuneplan.*
- *Kommuneplanen skal:*
  - *Ta utgangspunkt i den kommunale planstrategien*
  - *Omfatte samfunnsdel med handlingsdel og arealdel*
  - *Kommuneplanen bør omfatte alle viktige mål og oppgaver i kommunen*
  
- *Samfunnsdelen av kommuneplanen skal:*
  - *Ta stilling til langsiktige utfordringer, mål og strategier for kommunen*
  - *Gi retningslinjer for hvordan kommunens egne mål og strategier skal gjennomføres.*
  - *Inneholde en handlingsdel som angir hvordan planen skal følges opp, og som revideres årlig*
  - *Samfunnsdelen bør inneholde en beskrivelse og en vurdering av alternative strategier for utviklingen i kommunen*
  
- *Arealdelen av kommuneplanen skal:*
  - *vise sammenhengen mellom fremtidig samfunnsutvikling og arealbruk*
  - *angi hovedtrekkene i arealdisponeringen og rammer og betingelser for hvilke nye tiltak som skal settes i verk*
  - *angi hvilke hensyn som må ivaretas ved disponeringen av arealene*
  - *omfatte plankart, bestemmelser og planbeskrivelser hvor det fremgår hvordan nasjonale mål og retningslinjer, og overordnede planer for arealbruk, er ivaretatt*

Revisjonskriteriene vi har utledet, oppgis i tekstboks innledningsvis i kapitlene de brukes i.

## 3 METODE OG DATAMATERIALE

---

### 3.1 Metode og datamateriale

Forvaltningsrevisjonen er gjennomført i henhold til gjeldende standard for forvaltningsrevisjon<sup>10</sup>. Oppstartsmøte ble avholdt via Teams 27.1.2021. Kommunalsjef for plan og utvikling, Hans Hugo Henriksen var frem til mars 2021 revisors kontaktperson i anledning forvaltningsrevisjonen. Fra og med mars 2021 har kommunalsjef Lillian Pedersen vært kontaktperson.

For å besvare **problemstilling 1** om hvilken formell kompetanse som finnes ved enheten, har vi bedt om oversikt over dette fra kommunen. Vi fikk våren 2021 oversendt skjema for ansatte i enheten, hvor utdanning, kurs og realkompetanse fremgår. For å få informasjon om hvordan ansatte opplever bemannings- og kompetansesituasjonen i enheten, har vi gjennomført en spørreundersøkelse blant ansatte i enheten. Spørreundersøkelsen ble gjennomført høsten 2021, i tidsrommet 28.9. – 6.10. Den ble sendt ut til alle ansatte i enheten. Åtte av ni ansatte besvarte denne, noe som gir en svarprosent på 89 %. På de fleste spørsmålene i spørreundersøkelsene ble respondentene bedt å svare med et av fem mulige svaralternativer. Det var også mulig å gi supplerende kommentarer i fritekst.

**Problemstilling 2** gjelder næringsinteresser blant ansatte i enheten. Vi har gjort søkt i proff.no for å finne eventuelle næringsinteresser. Slikt søk ble gjort 26.3.2021, med utgangspunkt i de ansatte som vi har fått kompetansekartlegginger for. Vi har stilt spørsmål til kommunen om eventuelle andre næringsinteresser. Ved ansettelse skal det oppgis eventuelt annet arbeid i arbeidskontrakten, og det følger av kommunens arbeidsreglement at det skal meldes fra til arbeidsgiver ved eventuelt annet arbeid av et slikt omfang at det kan gå utover arbeidet i kommunen – eller dersom det kan føre til inhabilitet. Vi har derfor bedt Balsfjord kommune om informasjon om hva som står i arbeidskontraktene, og om det er meldt inn annet arbeid/verv fra de ansatte til arbeidsgiver. Høsten 2021 var det to nye ansatte i enheten, og vi har gjennomført søk på eventuelle næringsinteresser også for disse.

For å undersøke om henvendelser håndteres i tråd med krav i forvaltningsloven (**problemstilling 3**) ba vi kommunen om en oversikt over henvendelser enheten har håndtert i 2020. Kommunen har tatt ut rapporter fra Ephorte og Websak, som viser oversikt over saker/henvendelser som er lagt til enheten i systemene. Det var i 2020 totalt 5 185 journalposter. Dette inkluderer inn- og utgående poster, og også poster som gjelder byggesak. Kommunen byttet i november 2020 saksbehandlingssystem, slik at enkelte av postene er kopi av aktive restanser fra tidligere gjeldende system. I vår utvelgelse av saker for besvarelse av problemstilling 3 har vi utelatt henvendelser som gjelder søknader i byggesaker, da disse omfattes av problemstilling 4. Videre har vi vektlagt at utvalget av saker skulle gjelde henvendelser fra innbyggere eller aktører i kommunen, fremfor fra andre offentlige organer som for eksempel Statsforvalteren. Vi har i utvalget av saker videre vektlagt å få inkludert saker som er journalført på ulike tidspunkt av året, og å få variasjon i type saksforhold. Vi valgte ut 47 henvendelser for undersøkelse under denne problemstillingen.

Gjennomgang av henvendelser ble gjort i kommunens saksbehandlingssystem på rådhuset i mai 2021. Revisor fikk gjestebroker til begge saksbehandlingssystemene. Vi fylte ut sjekklister utarbeidet i forkant av denne gjennomgangen. I etterkant sendte vi oversikt over gjennomgåtte saker, våre funn samt supplerende spørsmål til enhetsleder. I enkelte tilfeller var saksbehandlingen påbegynt i Ephorte og videreført i det nye saksbehandlingssystemet Websak. Det er forskjellige saksnummer i disse to systemene, og der det var sannsynlig at en henvendelse kunne være registrert

---

<sup>10</sup> RSK 001 Standard for forvaltningsrevisjon fastsatt av Norges kommunerevisorforbunds 12.9.2021

inn i Ephorte, men besvart i Websak, spurte vi konkret om dette. Kommunen hadde for øvrig anledning til å kommentere alle sakene vi så på og de funn vi gjorde.

Vi har også innhentet muntlige opplysninger samt innhentet informasjon fra ansatte gjennom spørreundersøkelse.

**Problemstilling 4** omhandler overholdelse av frister i byggesaksbehandling. Også her har vi gjennomgått et utvalg av saker basert på rapporter fra kommunen fra Ephorte og Websak. Disse viste totalt 1083 journalposter som gjaldt byggesaker. Basert på disse, valgte vi ut 38 søknader i byggesaker for nærmere undersøkelse av fristoverholdelse. I en byggesak er det ofte flere søknader; eksempelvis om tillatelse til tiltak og ferdigattest. Vi har undersøkt saksbehandlingstiden for 38 søknader i ulike byggesaker. Også denne gjennomgangen ble gjort på rådhuset; med gjestebruker til saksbehandlingssystemene og utfylling av sjekklister utarbeidet på forhånd. Vi oversendte i etterkant oversikt over gjennomgåtte saker, våre funn og supplerende spørsmål til byggesaksbehandler.

I besvarelsen av problemstilling 4 har vi også benyttet informasjon fra KOSTRA, tilsendt dokumentasjon fra byggesaker og muntlige opplysninger fra byggesaksbehandler.

For å besvare **problemstilling 5** om internkontroll har vi basert oss på muntlige og skriftlige opplysninger fra kommunen. Vi har også sett hen til våre funn fra gjennomgangen av byggesøknader.

**Problemstilling 6** gjelder overordnet planverk; kommuneplanen. Vi har gjennomgått kommunens planverk og andre dokumenter som er relevante i den forbindelse samt fått muntlige opplysninger.

Den siste problemstillingen (**problemstilling 7**) gjelder utarbeidelse av reguleringsplaner. Her har vi tatt utgangspunkt i kommuneplanens arealdel og kommunens reguleringsplaner. Vi har også fått supplerende muntlige opplysninger.

### 3.2 Gyldighet og pålitelighet

Med gyldige data menes at dataene som samles inn i undersøkelsen, skal utgjøre et relevant og tilstrekkelig grunnlag for å vurdere den reviderte virksomheten opp imot revisjonskriteriene og problemstillingen(e). Revisor mener at det datamaterialet som er presentert som «revisors funn» i rapporten, oppfyller dette gyldighetskravet.

Med pålitelige data menes at dataene skal være mest mulig nøyaktige. Revisor har vurdert eventuelle feilkilder i det innsamlede datamaterialet. Vi har sammenliknet de ulike typene data med hverandre for å avdekke eventuelle motsetninger i opplysninger som fremkommer i dem. I tillegg har vi fremlagt våre beskrivelser av datamaterialet for kommunen. På bakgrunn av forannevnte vurderinger, sammenlikninger og verifiseringer, forutsetter revisor at det ikke er vesentlige feil i datamaterialet som presenteres i rapporten.

For problemstilling 3 og 4 har vi gjort et utvalg av henholdsvis henvendelser og byggesøknader og undersøkt kommunens svartid på disse. Vi mener at dette utvalget er tilstrekkelig til å gi tydelige indikasjoner på kommunens praksis, og derfor er tilstrekkelig. En svakhet i undersøkelsene, er at dokumenter må være journalført for at de kan gjøres til gjenstand for undersøkelse. Dette betyr for

det første at dersom henvendelser eller byggesøknader ikke er korrekt journalført, har de heller ikke vært aktuelle å velge ut for undersøkelse. For det andre innebærer det at dersom vi ikke finner svar på henvendelser/søknader fra kommunen, *kan* det også skyldes manglende eller feil journalføring av et eventuelt svar. Det vil si at det er en mulighet for at det som fremstår som manglende svar fra kommunen kan skyldes mangelfull journalføring. Dette er ikke mulig for revisor å vite eller undersøke nærmere på noen måte, og dermed en mulig svakhet ved datamaterialet. En annen mulig feilkilde er at kommunen har byttet saks- og arkivsystem i 2020. Det er ikke samme saksnumre i de to systemene. Saker kan være påbegynt i gammelt system og videreført i nytt. Dette har vi imidlertid vært oppmerksomme på, og spurt kommunen i de tilfellene det fremstod som sannsynlig at dette var tilfellet. Vi har også fremlagt oversikt over alle sakene vi har gjennomgått med mulighet for å kommentere dem. Vi legger derfor til grunn at endringen av saksbehandlingssystem ikke skal ha betydning for datamaterialets gyldighet og pålitelighet.

Når det gjelder problemstilling 5 og 6 har vi i stor grad basert oss på skriftlige dokumenter vi vurderer å være relevante, tilstrekkelige og pålitelige.

For alle problemstillingene har vi også benyttet muntlige opplysninger. Disse har vi fått fra kommunalsjefer, enhetsleder og byggesaksbehandler og vurderer alle disse som relevante informanter som i kraft av sine stillinger har god kjennskap til de aktuelle temaene. Vi har ingen grunn til å betvile de muntlige opplysningene vi har fått.

Vi har også gjennomført spørreundersøkelse blant de ansatte i enheten. Formålet med denne var å innhente informasjon om de ansattes opplevelser av blant annet bemanning, kompetanse og kapasitet. Vi gjør ikke vurderinger på bakgrunn av resultatene fra spørreundersøkelsen, men betrakter resultatene fra denne som relevant for å belyse disse temaene. I spørreundersøkelsen stilte vi også spørsmål knyttet til enhetens besvarelser av henvendelser. Spørreundersøkelsen ble besvart av 89 % av de ansatte ved enheten og vi betrakter resultatene fra denne som relevante og tilstrekkelige til å belyse de ansattes opplevelser.

Påliteligheten og gyldigheten i det presenterte datamaterialet er på et overordnet nivå også søkt sikret gjennom KomRev NORDs interne kvalitetssikringssystem.



## 4 BEMANNING, KOMPETANSE OG NÆRINGSINTERESSER

*Hvilken formell kompetanse finnes ved enhet for plan og landbruk? Hvordan opplever de ansatte enhetens bemanning og kompetanse? Har ansatte ved enheten næringsinteresser ved siden av sitt arbeide i kommunen?*

### 4.1 Kompetanse

Balsfjord kommune har selv gjennomført en kartlegging av kompetansen til medarbeiderne i enheten. Revisor har fått oversendt kartleggingene som viser hvilken formell kompetanse, kurs og relevant erfaring de ansatte har.

De ansatte i enheten (per våren 2021) har følgende utdanningsbakgrunn:

- Bachelor i geografi
- Bachelor i husdyr produksjon og dyrevelferd
- Yrkesskole (teknisk tegning), fagskole (bygg) og bachelor ingeniør (bygg/konstruksjonsteknikk)
- Agronom
- Agronom
- Bachelor i skogbruk og i økonomi og prosjektledelse
- Utdanning fra videregående skole som teknisk tegner (og relevant arbeidserfaring)
- Mastergrad husdyrfag
- Mastergrad rettsvitenskap

Flere av de ansatte har tatt videreutdanning/enkeltfag: Emner i geografiske informasjonssystemer, emner i samfunnsgeografi/planlegging/historie, forvaltningsrett (tre ansatte), regelverk mindre avløpsanlegg og kurs i entreprenørskap. Flere har også relevant arbeidserfaring.

I tillegg er det flere ansatte som har gjennomført kurs:

- Norkart Gisline grunnkurs
- Norkart tjenestepanel
- ACOS Websak og Eiendom
- Gisline kart/landmåling
- Matrikkelkurs
- Kurs i forvaltningsloven
- Kurs i offentlighetsloven
- Matrikkelføringskurs
- Kurs i birøkting
- Autorisasjonskurs plantevernmidler

I etterkant av at denne kartleggingen ble gjennomført, og revisor ba om oversikt over kompetansen til de ansatte, er det to ansatte i enheten som har sluttet og to nye som har begynt. Herunder er det tilsatt ny enhetsleder.

Kartleggingen kommunen gjorde, ble gjort i forbindelse med vurderinger av eventuelt behov for omorganisering/endring i kompetansesammensetning. Høsten 2021 lyste Balsfjord kommune ut to faste stillinger i enheten; landbrukssjef og rådgiver skogbruk og vilt. Kommunen lyste også ut årsvikariat i 100 % stilling som saksbehandler innenfor plan- og byggesak.

## 4.2 Opplevelser av bemanning og kompetanse

I oppstartsmøte for forvaltningsrevisjonen spurte revisor om kommunen opplever å ha tilstrekkelig kompetanse i enheten, herunder om det mangler kompetanse på noen områder. Kommunalsjef opplyste at alle ansatte har relevant kompetanse. Innenfor landbruk har de veldig god kompetanse, noe de også har fått tilbakemelding fra Statsforvalteren om, opplyste kommunalsjef. Videre fortalte han at de har sett at de mangler kompetanse og ressurser til ulovlighetsoppfølging og tilsyn. Byggesaksbehandler skulle bruke 10 % av arbeidstiden på dette, noe de så ble for lite. I starten av 2021 ble det lyst ut toårig prosjektstilling rettet mot ulovlighetsoppfølging og tilsyn. Denne ble senere omgjort til fast stilling og lyst ut på nytt, med bakgrunn i utfordringer med å få søkere til midlertidig prosjektstilling.

Kommunalsjef opplyste videre at kommunen har kjøpt konsulentbistand til ferdigstilling av kommuneplanens arealdel. Ansatt i prosjektstilling som arbeidet med dette, sluttet i september 2020. Bakgrunnen for innkjøp av konsulentbistand er mangel på kompetanse og kapasitet i egen enhet. Han opplyste at kommunen mangler kompetanse innenfor bygg og anlegg og planmessig-/reguleringskompetanse. Kommunen har inngått rammeavtale med tre leverandører og eksternt bistand kjøpes gjennom avrop på rammeavtale. Kommunalsjef fortalte at det nok har vært en nedskalering av enheten over tid, noe de har sett at ikke går, fordi ikke alle oppgaver blir utført slik de bør. Enheten er nå i en oppbyggingsfase, opplyste kommunalsjef da.

På spørsmål fra revisor om rekruttering og om det er kvalifiserte søkere til stillinger som lyses ut, opplyste kommunalsjef at det stort sett er det. Det har ikke vært store utfordringer med mangel på kvalifiserte søkere til faste stillinger.

I spørreundersøkelsen fikk de ansatte spørsmål om deres opplevelser av bemanning, arbeidsbelastning, opplæring, kompetanse og kapasitet. Som redegjort for i kapittel 3, ble spørreundersøkelsen besvart av åtte av ni mulige respondenter.

På spørsmålet «Hvordan opplever du bemanningen i enheten?»<sup>11</sup> svarte fem av respondentene med alternativet *som middels*. Svaralternativene *som svært dårlig* og *som nokså dårlig* ble benyttet av de øvrige respondentene.

Alle respondentene benyttet svaralternativene *som nokså høy* eller *som svært høy* på spørsmålet «Hvordan opplever du egen arbeidsbelastning?»<sup>12</sup>. Respondentene fikk videre spørsmålet «I hvor stor grad er du tilfreds med egen arbeidsbelastning?»<sup>13</sup>. Respondentene fordelte seg her jevnt på svaralternativene *i liten grad* og *i middels grad*, og ingen benyttet andre svaralternativer.

Respondentene hadde anledning til å utdype svarene på de ovennevnte spørsmålene. Her fremkom det et at man alltid ønsker å kunne gjøre mer, og at det ofte tas av fritiden for å komme ajour/ovenpå med arbeidet. Videre ble det kommentert at arbeidstoppene er for store, hvor mye skal skje om sommeren. Søknader kommer i henhold til eksternt satte frister og behandling av disse faller samtidig med at andre oppgaver skal utføres. Lav bemanning den siste tiden ble også kommentert, som følge av at noen har sluttet i sine stillinger. Dette har medført mangel på kompetanse på enkelte områder og noen arbeidsoppgaver har på grunn av dette samt redusert bemanning derfor måttet vente. Det medfører også at flere oppgaver faller på andre ansatte, noe som gjør at tiden ikke strekker

---

<sup>11</sup> Svaralternativene på spørsmålet var *som svært dårlig*, *som nokså dårlig*, *som middels*, *som nokså god* og *som svært god*.

<sup>12</sup> Svaralternativene på spørsmålet var *som svært høy*, *som nokså høy*, *som middels*, *som nokså lav* og *som svært lav*.

<sup>13</sup> Svaralternativene på spørsmålet var *i svært liten grad*, *i liten*

til. Det ble videre kommentert at man ser frem til nye folk er på plass og fremhevet som positivt at ny enhetsleder er på plass.

Svarene på spørsmålene om bemanning og arbeidsbelastning indikerer at respondentene i gjennomsnitt opplever at bemanningen i enheten ikke er tilstrekkelig og at egen arbeidsbelastning er høy – noe respondentene i liten til middels grad er tilfreds med.

Videre i spørreundersøkelsen fikk respondentene spørsmålet «I hvor stor grad opplever du å ha fått tilstrekkelig opplæring i arbeidsoppgavene du skal utføre?». Gjennomsnittet blant respondentene ligger nærmest svaralternativet *i middels grad*. På dette spørsmålet ble alle svaralternativene benyttet; fra *i svært liten grad* til *i svært stor grad*, noe som tilsier at respondentene har ulike opplevelser av hvorvidt de har fått tilstrekkelig opplæring. Noen opplever at de ikke har fått det, mens andre opplever å ha fått det.

På spørsmålet «I hvor stor grad opplever du å ha tilstrekkelig kompetanse til å utføre arbeidsoppgavene du har ansvaret for?» svarte tre respondenter *i middels grad*, tre respondenter *i stor grad* og to respondenter *i svært stor grad*. Gjennomsnittet ligger nærmest svaralternativet *i stor grad*. Videre fikk respondentene spørsmål om i hvor stor grad de opplever at enheten har samlet kompetanse til å utføre arbeidsoppgavene.<sup>14</sup> Her svarte et flertall av respondentene med svaralternativet *i middels grad*. De øvrige svarte med alternativene *i stor grad* og *i liten grad*.

Vi stilte videre spørsmålet om det er noen typer kompetanse respondentene mener mangler i enheten. På dette spørsmålet kunne respondentene svare med fritekstkommentarer. Flere respondenter trakk her frem plankompetanse. Andre typer kompetanse som ble trukket frem var:

- Jordlovssaker
- Juridisk kompetanse om forvaltningsrett hos den enkelte saksbehandler
- Styrket kompetanse på geodata og kart
- Miljøkompetanse
- Kompetanse på vann-, avløp og utslipp
- Tegnekompetanse (tegning av planer – regulerings-/arealplaner)

Det ble også kommentert at kompetansen er høy, men at det mangler ressurser. Det knytter seg også til neste spørsmål i undersøkelsen; «Er det noen typer oppgaver du mener det ikke er tilstrekkelig kapasitet til å ivareta i enheten?». Også her kunne respondentene svare med fritekstkommentarer. Her ble trukket frem:

- Planarbeid, behandling av plansaker innen frister, ivaretagelse av tidligere planer og opprettholdelse og ajourhold av kommunalt planregister
- Delesaker
- Byggesaker
- Saker på landbruk
- Miljø saker
- Saker som gjelder bo- og driveplikt – andre saker prioriteres foran.

Enkelte viste også til svarene på spørsmålet over om kompetanse, mens noen også mente det mangler ressurser på alle eller de fleste fagområder.

---

<sup>14</sup> Spørsmålet var: «I hvor stor grad opplever du at enheten har tilstrekkelig kompetanse til å utføre arbeidsoppgavene som ligger til enheten?»

Svarene på spørsmålene og kompetanse og kapasitet indikerer at mange av respondentene mener at kompetansen som er i enheten er god, men at kapasiteten ikke er tilstrekkelig og at det innenfor noen områder mangler kompetanse.

#### 4.3 Næringsinteresser blant ansatte

Revisors søk i proff.no våren 2021 viste at fem av ni ansatte var oppført med verv/roller – til sammen ni ulike roller/verv. Av disse ni rollene var det tre som knyttet seg til verv i lag og foreninger, eksempelvis idrettslag. Tre ansatte hadde enkeltpersonforetak, hvorav to av dem knyttet seg til sauehold og det tredje til «guider/reiseledere». To roller knyttet seg til DA (selskap med delt ansvar), og gårdsdrift/dyrehold. Den siste var et styreverv i en barnehage organisert som SA.

I oktober 2021 gjorde vi nytt søk på verv/roller blant ansatte. Dette med bakgrunn i endringer i hvem som var ansatt i enheten samt at verv/roller kan endre seg. Høsten 2021 var det tre av ni ansatte som var oppført med verv/roller i proff.no – til sammen fire verv/roller. Disse knyttet seg til et enkeltpersonforetak, et verv i idrettslag, et verv i styre til barnehage og et verv i selskap med delt ansvar (husdyrhold). De øvrige seks ansatte i enheten var ikke oppført med noen verv/roller.

Vi har spurt om hvorvidt ansatte ved enheten gjennom arbeidsavtale eller på annen måte har opplyst arbeidsgiver om næringsinteresser, og om arbeidsgiver har oversikt over næringsinteresser blant ansatte. Balsfjord kommune har opplyst at dette ikke er gjort skriftlig, men at ansatte har gitt beskjed muntlig. I saker der saksbehandler er inhabil, vises det til forvaltningsloven. Kommunen har redegjort for at dette ivaretas, slik at ingen behandler saker hvor de er inhabile.

## 5 HÅNTERING AV HENVENDELSER

*Håndterer enheten henvendelser i tråd med krav i forvaltningsloven?*

### Revisjonskriterier

Balsfjord kommune v/enhet for plan og landbruk skal:

- Forberede og avgjøre saker uten ugrunnet opphold.
- Snarest mulig gi et foreløpig svar, dersom det må ventes at det vil ta uforholdsmessig lang tid før en henvendelse kan besvares.
  - I svaret skal det gjøres rede for grunnen til at henvendelsen ikke kan behandles tidligere, og så vidt mulig angi når svar kan ventes.
- I saker som gjelder enkeltvedtak, gi foreløpig svar dersom en henvendelse ikke kan besvares i løpet av en måned etter at den er mottatt.
- Ivareta veiledningsplikten i forvaltningsloven

### 5.1 Revisors funn

I oppstartsmøte for forvaltningsrevisjonen fortalte kommunalsjef at enheten ikke har vært god nok på å følge opp henvendelser fra innbyggere. De har hatt utfordringer med å besvare henvendelser, og det dreier seg både om foreløpige svar, endelige svar og å overholde avtaler som å ringe tilbake når det er avtalt. Kommunalsjef fortalte at det har vært utfordringer med å overholde forvaltningslovens frister for svartid.

Henvendelser kommer både direkte til saksbehandlere og til servicetorget. Kommunen har også en app; «Borgermelding», hvor innbyggere kan melde inn ulike forhold. Henvendelser via Borgermelding blir journalført, ifølge kommunalsjef. En del av henvendelsene til servicetorget gjelder konkrete saker, og da henvises det videre til saksbehandler.

Kommunalsjef fortalte at de har satt fokus på at det er viktig å gi svar, ringe tilbake og overholde avtaler overfor publikum. Dette skal alle kunne gjøre, fortalte kommunalsjef. Alle kan ikke besvare spørsmål om alle saker, men alle skal ha en viss grunnkompetanse til å besvare mer generelle henvendelser.

Balsfjord kommune byttet i november 2020 saks- og arkivsystem. Kommunen benytter nå saks- og arkivsystemet WebSak +. Kommunalsjef fortalte at i utgangspunktet skal «alt» registreres i dette systemet, altså alle henvendelser. Om det gjøres i alle tilfeller er ikke sikkert, ifølge kommunalsjef, men formelle henvendelser skal i alle fall være registrert. Kommunalsjef opplyste at det ikke foreligger egne rutiner for besvarelse av henvendelser.

Som redegjort for i kapittel 3 har vi gjennomgått 47 henvendelser til enheten, og vi vektla i vårt utvalg å inkludere henvendelser som fremstod å komme fra innbyggere og som gjaldt spørsmål eller lignende. Vi inkluderte imidlertid også noen henvendelser som så ut til å gjelde søknader, for å gjøre en stikkprøvekontroll på svartid også for disse. Våre funn fra denne gjennomgangen presenteres i det videre.

Blant de 47 henvendelsene var det ni *borgermeldinger*. Borgermeldingene omhandler ulike forhold. Et flertall av borgermeldingene vi undersøkte omhandlet meldinger om forsøpling i naturen. For de åtte undersøkte borgermeldingene finner vi ikke at det er registrert utgående svar fra kommunen på

disse. Vi så også – utfra det som lå på disse sakene – at avsender av borgermeldingen ikke oppga kontaktinformasjon. På bakgrunn av dette stilte vi spørsmål til enhetsleder om det er valgfritt for avsender å legge inn dette og om det derfor varierer om borgermeldingene kan besvares (dersom det er aktuelt å gi svar). Enhetsleder opplyste at flere borgermeldinger har anonym avsender og ofte uklart innhold, slik at svar på henvendelsen og eventuelle spørsmål til den er vanskelig, fordi kommunen ikke har noen å henvende seg til.

Det var ytterligere to henvendesler kommunen ikke kunne besvare, fordi de var sendt inn anonymt. I tillegg var den en henvendelse som ikke avkrevde noe svar fra kommunen, da henvendelsen ikke inneholdt noen spørsmål fra avsender, ville være gjenstand for saksbehandling eller av andre årsaker tilsa at kommunen burde besvare den.

Det vil si at det var 35 henvendelser som var aktuelle å undersøke nærmere kommunens håndtering av. Av disse 35 var det 14 tilfeller hvor vi ikke fant at kommunen hadde besvart henvendelsen. Alle henvendelser vi undersøkte kom til kommunen i 2020, og vi gjorde vår gjennomgang i mai 2021. Videre var det et tilfelle hvor vi ikke fant kommunens svar på henvendelsen. Videre korrespondanse i saken tilsier imidlertid at kommunen har besvart henvendelsen, og vi legger til grunn at det er gjort.

Tre av henvendelsene vi gjennomgikk hadde Balsfjord kommune gitt foreløpig svar på, men vi fant ikke at det var gitt endelig svar. I et av disse tilfellene hadde kommunen etterspurt mer informasjon fra avsender av henvendelsen og opplyst at saken blir stående i bero inntil det er mottatt. Vi finner ikke at kommunen har fått mer informasjon fra avsender. Om denne henvendelsen har enhetsleder opplyst at det ikke har kommet mer dokumentasjon, og at kommunen burde satt en frist for dette, slik at saken kunne avsluttes. Det var også en henvendelse kommunen delvis hadde besvart. Kommunen opplyste samtidig at andre deler av henvendelsen måtte besvares senere på grunn av høy arbeidsmengde. Vi fant ikke at kommunen hadde gitt svar på øvrige deler av henvendelsen. For disse fire henvendelsene ga kommunen midlertidig/delvis svar etter henholdsvis en dag, seks dager, tolv dager og 99 dager.

De øvrige 16 av 36 henvendelsene fant vi at var besvarte av kommunen. For en av disse har vi ikke tilstrekkelige opplysninger til å fastsette kommunens svartid, men vi kan fastslå at henvendelsen er besvart. For de øvrige 15 henvendelsene er våre funn presentert i tabell 1 nedenfor.

**Tabell 1: Undersøkte henvendelser kommunen har besvart**

Sak	Svartid – endelig svar	Eventuell svartid – midlertidig svar	Begrunnelse midlertidig svar	Gjelder enkeltvedtak
A	177 dager	Ikke gitt	Ikke aktuelt	Nei
B	12 dager	Ikke gitt	Ikke aktuelt	Nei
C	64 dager	59 dager	Behov for mer dokumentasjon fra avsender	Ja
D	158 dager	59 dager	Stor arbeidsmengde	Nei
E	68 dager	Ikke gitt	Ikke aktuelt	Nei
F	36 dager	Ikke gitt	Ikke aktuelt	Nei
G	4 dager	Ikke gitt	Ikke aktuelt	Nei
H	28 dager	5 dager	Behov for avklaringer	Nei
I	1 dag	Ikke gitt	Ikke aktuelt	Nei
J	21 dager	Ikke gitt	Ikke aktuelt	Nei
K	57 dager	14 dager	Behov for mer dokumentasjon fra avsender	Nei
L	7 dager	Ikke gitt	Ikke aktuelt	Nei
M	1 dag	Ikke gitt	Ikke aktuelt	Nei
N	35 dager	Ikke gitt	Ikke aktuelt	Nei
O	72 dager	28 dager	Stor arbeidsmengde	Nei

Henvendelsene i tabellen ovenfor gjelder ulike forhold. Noen av dem gjelder konkrete spørsmål – eksempelvis om hvilke tomter som er til salgs i kommunen. Andre gjelder purring på tidligere henvendelser, endringer i matrikkelen, korrigering av kart og utslippstillatelse. Som det fremgår av tabellen, var det én av henvendelsene som førte til enkeltvedtak.

For midlertidige svar er det benyttet en mal med tittelen «Foreløpig melding i forvaltningssak». Her henvises det til forvaltningslovens § 11a, andre og tredje ledd og lovteksten er gjengitt. Under nærmere opplysninger om hvorfor saken ikke kan besvares med en gang skal det krysses av for en (eller flere) av følgende årsaker:

- Vi har stor arbeidsbyrde, slik at nye saker dessverre må settes i kø. Vi behandler saker fortløpende, men du kan måtte vente inntil 12 uker
- Saken blir trolig ikke avgjort før i møte som avholdes den xx.xx.xxxx
- Vi må innhente opplysninger fra andre instanser, særlig fra....
- Saken blir sendt herfra dato xx.xx.xxxx til ..... som har myndighet til å avgjøre saken
- Andre grunner til at saken ikke kan behandles/avgjøres med en gang: .....

Når det gjelder veiledning, har Balsfjord kommune i enkelte saker bedt om mer informasjon/dokumentasjon fra avsender for å kunne behandle henvendelsen. Enkelte henvendelser gjelder som nevnt konkrete spørsmål, og besvarelse av disse er i seg selv en form for veiledning. Noen av svarene fra kommunen inneholder også veiledning, for eksempel hva avsender av henvendelsen bør eller kan foreta seg videre. Vi fant ikke saker hvor kommunen har opplyst at henvendelsen er rettet til feil instans, men det er tilfeller hvor kommunen har bedt avsender av henvendelsen gjøre avklaringer med andre først, da det er nødvendig for kommunens behandling av saken.

I spørreundersøkelsen til de ansatte i enheten, stilte vi også spørsmål som gjaldt håndtering av henvendelser.

På spørsmålet «I hvor stor grad opplever du at enheten klarer å besvare henvendelser fra innbyggere uten ugrunnet opphold?» svarte to respondenter vet ikke. Flertallet av øvrige respondenter svarte med alternativet *i middels grad*. Svaralternativene *i liten grad* og *i stor grad* ble også benyttet. De som svarte med alternativene i *middels grad* og *i liten grad* fikk oppfølgingsspørsmålet «Hva kan etter din oppfatning gjøres for å bedre responstiden på henvendelser fra innbyggere?» Dette var et fritekstspørsmål. Her ble informasjon og systematisering trukket frem. Videre ble bedre lønn for å beholde dyktige kolleger samt anerkjennelse til dem som leverer nevnt. Det ble også fremhevet at regelverk kan være komplisert – også for saksbehandlere. Økt bemanning ble kommentert, og det ble også kommentert at responstiden kan variere. Det avhenger av kapasitet og ved redusert bemanning en periode kan det hope seg opp og være vanskelig å hente inn igjen etterslep.

Vi stilte videre spørsmålet «I hvor stor grad opplever du at enheten gir foreløpig svar på henvendelser fra innbyggere, dersom det må forventes at det vil ta uforholdsmessig lang tid å besvare en henvendelse?» Her svarte tre respondenter *vet ikke*. Tre respondenter svarte *i liten grad*, mens de øvrige svarte *i middels grad* og *i stor grad*.

Respondentene fikk spørsmål om de hadde andre kommentarer som gjaldt svar på henvendelser, og kunne svare med fritekst. Det ble kommentert at mye fravær er belastende for enheten. Fravær og lite ressurser medfører også høy belastning for andre. I tillegg blir innbyggerne misfornøyde. Det ble også kommentert at situasjonen for enheten har forbedret seg etter at ny enhetsleder tiltrådte.

Vi stilte i undersøkelsen også spørsmål om behov for å gi veiledning av publikum i forbindelse med henvendelser, og kapasiteten til å ivareta dette. Samtlige respondenter opplever at det *i stor* eller *svært stor grad* er behov for å gi veiledning av publikum i forbindelse med henvendelser til enheten. Respondentene opplever i gjennomsnitt at de *i liten grad* har kapasitet til å gi nødvendig veiledning i forbindelse med henvendelser. I utdypende kommentarer ble det kommentert at det i stor grad er behov for veiledning, men at det ofte er veiledning som kommunen ikke skal eller bør gi som etterspørres. Dette ble utdypet med at kommunen lett kan bli part i saken og det er ikke ønskelig. En annen respondent kommenterte at høyere kompetanse gir trygghet i veiledningen mot publikum. Det er derfor viktig med løpende opplæring som ikke avhenger av enkelte dyktige ansatte, men at man har en plan for opplæring som følges uavhengig av enkeltpersoner.

## 5.2 Revisors vurderinger

I vår gjennomgang av henvendelser fant vi at 35 av 47 undersøkte henvendelser fra innbyggere skulle besvares av Balsfjord kommune. Av disse 35 var det 14 tilfeller hvor vi ikke fant at kommunen hadde gitt avsender svar. I tre tilfeller var det gitt foreløpig svar, men ikke endelig svar. I ett tilfelle var henvendelsen delvis besvart. I 15 tilfeller var henvendelsen endelig besvart av kommunen. Svartiden i disse tilfellene varierer fra en dag til 177 dager. Det er i forvaltningsloven ikke konkrete frister for saksbehandling. Hva som ligger i at en henvendelse skal besvares uten «ugrunnet opphold» er en skjønnsmessig vurdering og vil variere fra sak til sak, avhengig av hva saken gjelder. Balsfjord kommune har i flere av de undersøkte sakene brukt lang tid på å besvare henvendelsen. I enkelte av disse tilfellene – men ikke alle – er det gitt foreløpig svar. I noen tilfeller har det tatt lang tid også før midlertidig svar er gitt. Revisor har i vurderingen av svartid hensyntatt at det i perioder med ferieavvikling kan ta noe lengre tid å besvare henvendelser.

Revisors vurdering er at Balsfjord kommune v/enheten plan og landbruk for **11 av 35 undersøkte henvendelser har oppfylt** revisjonskriteriet om å *forberede og avgjøre saker uten ugrunnet opphold*. For **24 av 35 undersøkte** henvendelser vurderer vi revisjonskriteriet som **ikke oppfylt**.



Vi bemerker her at det er en forutsetning for vår undersøkelse av hvorvidt en henvendelse er håndtert i samsvar med saksbehandlingstid at relevante dokumenter er journalført og registrert. Dette er nærmere redegjort for i kapittel 2. At vi ikke finner svar på henvendelser *kan* skyldes at kommunens svar på henvendelser ikke er journalført. Dette har vi imidlertid ikke grunnlag for å vite eller mulighet for å undersøke nærmere. Vi har lagt til grunn at kommunen følger gjeldende regler for journalføring og arkivering, slik at eventuelle svar på henvendelser gjenfinnes i saks- og arkivsystemet.

Vi fant at Balsfjord kommune på åtte av 35 undersøkte henvendelser hadde gitt foreløpig svar. I disse åtte er det oppgitt årsak til hvorfor det vil ta tid å behandle saken og i tilfeller hvor det skyldes høy arbeidsbyrde hos kommunen er det informasjon om når svar kan forventes. I fire av disse tilfellene har det tatt over tre uker før foreløpig svar ble gitt. Det er også 14 henvendelser hvor kommunen ikke har gitt verken foreløpig eller endelig svar til avsender, og for samtlige av disse har det gått lang tid fra henvendelsen ble mottatt og foreløpig svar skulle vært gitt. Resultatene fra spørreundersøkelsen indikerer også at det er forbedringspotensial når det gjelder foreløpig svar. Revisors vurdering er at Balsfjord kommune v/enheten plan og landbruk **i liten grad har oppfylt** revisjonskriteriet om *å snarest mulig gi et foreløpig svar, dersom det må ventes at det vil ta uforholdsmessig lang tid før en henvendelse kan besvares*. For de tilfellene hvor det er gitt foreløpig svar, vurderer vi revisjonskriteriet om at det *i svaret skal gjøres rede for grunnen til at henvendelsen ikke kan behandles tidligere, og så vidt mulig angi når svar kan ventes*, som **oppfylt**.

Ett tilfelle hvor det ble gitt foreløpig svar gjaldt enkeltvedtak, og foreløpig svar ble gitt etter 59 dager. For dette tilfellet vurderer vi at revisjonskriteriet om at *i saker som gjelder enkeltvedtak, skal det gis foreløpig svar dersom en henvendelse ikke kan besvares i løpet av en måned etter at den er mottatt* **ikke er oppfylt**. Blant henvendelsene som ikke er besvarte i det hele tatt av kommunen, kan det være flere som gjelder enkeltvedtak. Med bakgrunn i at vi kun har den første inngående henvendelsen, har vi ikke tilstrekkelig grunnlag for å vurdere dette i alle tilfeller.

Når det gjelder kommunens veiledningsplikt, har vi ikke funnet indikasjoner på at denne ikke er ivarettatt i kommunens håndtering av henvendelser som er besvart. Det får imidlertid for vurderingen av dette også betydning at flere henvendelser ikke er besvarte av kommunen, da svar på disse kan ha betydning for avsenders mulighet til å ivareta sine interesser. Resultatene fra spørreundersøkelsen indikerer at ansatte ved enheten opplever ikke å ha tilstrekkelig kapasitet til å gi nødvendig veiledning. Revisors vurdering er at Balsfjord kommune v/enheten plan og landbruk **ikke i tilstrekkelig grad ivaretar veiledningsplikten i forvaltningsloven**.

Borgermeldinger inneholder ofte ikke informasjon om avsender, og kommunen kan dermed ikke gi tilbakemelding til avsender. Håndtering av Borgermeldinger inngår derfor ikke i våre vurderinger. Vi bemerker imidlertid at når kommunen har et slikt system for at innbyggere kan gi meldinger til kommunen, bør kommunen også ha et system for å holde oversikt over disse henvendelsene og hvorvidt innholdet i dem er håndtert. Formålet med systemet må være å kunne utbedre/endre forhold innbyggere sender inn informasjon om. Selv om ikke avsender kan få en tilbakemelding fra kommunen, bør kommunen selv holde oversikt over hva som gjøres med henvendelsene som kommer her, herunder om forhold som påpekes er fulgt opp.

### 5.3 Revisors konklusjon

Med bakgrunn i våre funn og vurderinger er revisors konklusjon at enheten i liten grad har håndtert henvendelser i tråd med krav i forvaltningsloven.

## 6 OVERHOLDELSE AV FRISTER I BYGGESAKSBEHANDLING

*Overholder enheten frister i saksbehandlingen av byggesaker?*

### Revisjonskriterier

Balsfjord kommune skal:

- Avgjøre søknader innenfor frister i gjeldende regelverk
- Straks gi skriftlig underretning om vedtaket til søker og til de som har merknader.
- Forberede klagesaker og oversende til klageinstansen så snart saken er tilrettelagt og senest innen åtte uker.

### 6.1 Revisors funn

Ifølge tall fra KOSTRA, behandlet Balsfjord kommune 100 byggesøknader i 2018, 106 i 2019 og 105 i 2020.

**Tabell 2: Informasjon om byggesaker, KOSTRA**

	Byggesøknader i alt (behandlet)	Behandlede saker med treukersfrist	Gjennomsnittlig saksbehandlingstid i saker med treukersfrist (dager)	Gjennomsnittlig saksbehandlingstid i saker med tolvukersfrist (dager)
2018	100	23	13	18
2019	106	39	13	18
2020	105	21	21	81

Kilde: SSB/KOSTRA

Informasjonen i KOSTRA tilsier at Balsfjord kommune alle tre årene i *gjennomsnitt* har overholdt saksbehandlingsfristene på henholdsvis tre og tolv uker. Ifølge KOSTRA-tallene har imidlertid den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden økt fra 2019 til 2020 – for saker med tolvukersfrist var denne økningen betydelig. Byggesaksbehandler har opplyst at det nok er rapportert feil fra kommunen på gjennomsnittlig saksbehandlingstid i 2020 til KOSTRA, og at den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden var kortere i 2020. Nedenfor omtales funn fra vår gjennomgang av et utvalg byggesøknader. Byggesaksbehandler har opplyst at den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden i dette utvalget av saker gir et korrekt bilde av saksbehandlingstiden i 2020.

Videre viser KOSTRA-tallene at Balsfjord kommune har flest byggesøknader med tolvukersfrist. Hvilken frist som gjelder, avhenger av hva det søkes om. Balsfjord kommune har opplyst at de har mange søknader om dispensasjon, blant annet fra gjeldende planverk (kommuneplanens arealdel og reguleringsplaner). Søknader om dispensasjon har tolvukersfrist.

Det er i Balsfjord kommune i all hovedsak en byggesaksbehandler som behandler byggesøknader. Siden våren 2020 har kommunen hatt rammeavtale med Sweco for behandling av byggesøknader. Ved behov gjøres det avrop mot denne rammeavtalen for å ta unna saksmengden innenfor byggesak.

Byggesøknader mottas av postmottak eller kommer direkte til saksbehandler. De fleste søknader kommer elektronisk. Søknader som kommer på papir scannes inn av postmottaket. Både

postmottaket og saksbehandler kan opprette sak i sak- og arkivsystemet. Som redegjort for, byttet Balsfjord kommune i november 2020 saks- og arkivsystem. I det nye systemet, Websak, følges en saksflyt for byggesaker. Byggesaksbehandler kan registrere saksbehandlingsfrister i saken, og får da varsel fra systemet når det nærmer seg frist. I det tidligere saks- og arkivsystemet, Ephorte, var det ikke system for slike påminnelser. Byggesaksbehandler hadde da et eget manuell system med oversikter over frister utenfor Ephorte.

Søker velger selv hvilket skjema de fyller ut for søknaden. Balsfjord kommune har på sine hjemmesider lenke til skjemaer som skal fylles ut for ulike typer søknader, herunder til Direktoratet for byggkvalitet (DiBK) sine sider. På DiBK sine sider gis det også veiledning til de som skal søke. Byggesaksbehandler har opplyst til revisor at hun henviser søkere en del til disse sidene, fordi de gir god veiledning. Videre har hun opplyst å veilede relativt mye i forkant av søkeprosessen. Ofte legges ikke den veiledningen inn på saken i saks- og arkivsystemet, da det er generell veiledning i søknadsprosessen. Dersom veiledningen har betydning for etterfølgende saksbehandling, legges det inn på saken.

Kommunen har laget et eget skjema for dispensasjonssøknader som ligger på kommunens hjemmeside. Her gis det også veiledning om når man må søke om dispensasjon, og hvordan man gjør det. Både byggesaksbehandler og kommunalsjef har opplyst at det er mange dispensasjonssaker. Mange søker om dispensasjon fra kommuneplanens arealdel (LNFR-formål) og det er også en del søknader om dispensasjon fra reguleringsplaner. Sistnevnte knytter seg til at det er mange eldre reguleringsplaner i kommunen. At mange må søke dispensasjon forlenger saksbehandlingstiden – både i praksis og i henhold til lovbestemte saksbehandlingsfrister.

Balsfjord kommune har ikke egne rutiner eller retningslinjer for behandling av byggesøknader, men har maler for vedtaksbrev. Byggesaksbehandler har opplyst at hun har etablert sine egne rutiner – uten at disse er skriftliggjort. Når Sweco har forestått saksbehandling, ser kommunens byggesaksbehandler alltid gjennom vedtak, mangelbrev og andre brev som går ut.

I vår gjennomgang av saker fant vi at kommunen relativt ofte hadde påpekt mangler i søknader. Det sendes da ut mangelbrev, hvor søker bes om å sende inn utfyllende dokumentasjon eller supplere med opplysningene som mangler. Saksbehandlingstid for en søknad begynner ikke å løpe før søknaden er komplett. I sakene vi har gjennomgått, har kommunen relativt raskt etter at søknad er mottatt etterspurt opplysninger som mangler. Byggesaksbehandler har opplyst at det er en rutine å raskt gjennomgå nye søknader som kommer inn, slik at søker får tilbakemelding om eventuelle mangler raskt. Samtidig danner byggesaksbehandler seg et bilde av hvor omfattende søknaden er, og kan planlegge hvor mye tid som må settes av til behandling av saken.

Byggesaksbehandler har opplyst at fristene for saksbehandlingstid stort sett overholdes. Noen dispensasjonssaker skal behandles av formannskapet. Hvorvidt de kan avgjøres administrativt eller skal avgjøres politisk, avhenger av hva søknaden omhandler. Dersom det gjelder et prinsipielt spørsmål, fremlegges det for politisk behandling. Om det ikke er et prinsipielt spørsmål, eller tilsvarende saker tidligere har blitt behandlet av formannskapet, avgjøres søknaden administrativt. I tilfeller hvor formannskapet skal avgjøre søknaden, kan saksbehandlingstiden bli relativt lang – avhengig av når og hvor ofte det er møter. Byggesaksbehandler har opplyst at hun i slike tilfeller kontakter søker og informerer om at søknaden skal avgjøres av formannskapet, og at det derfor kan ta litt tid før søknaden blir avgjort.

Revisor har gjennomgått totalt 38 saker med byggesøknader for å undersøke om saksbehandlingsfristene overholdes. Samtlige av disse søknadene kom til kommunen i 2020. Av

disse var det 21 søknader hvor kommunens saksbehandlingsfrist var tolv uker og 17 søknader med treukersfrist.

For både saker med treukers- og tolvukersfrist begynner saksbehandlingstiden å løpe først når søknaden er fullstendig. I tilfeller hvor søknaden var mangelfull, har vi beregnet saksbehandlingstid fra denne var fullstendig.

Søknader med treukersfrist gjaldt midlertidig brukstillatelse, ferdigattest, tillatelse til tiltak etter plan- og bygningsloven § 20-3 og tillatelse til tiltak etter plan- og bygningsloven § 20-4. Laveste saksbehandlingstid blant de 18 sakene med treukersfrist var null dager (vedtak fattet samme dag som søknad kom) og høyeste var elleve dager. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid i sakene med treukersfrist var 3,7 dager.

Av de 21 søknadene med tolvukersfrist var 20 dispensasjonssøknader og én var søknad om rammetillatelse. De fleste søknadene om dispensasjon gjaldt dispensasjon fra kommuneplanens arealdel (KPA). Det var også søknader om dispensasjon fra reguleringsplan og forskrift til plan- og bygningsloven (bygningstekniske krav). I dispensasjonssaker som skal til uttalelse hos andre myndigheter, skal tiden saken er på uttalelse trekkes fra saksbehandlingstiden. Vi har derfor trukket fra tiden saken ble sendt på uttalelse til andre myndigheter, til uttalelse(r) ble mottatt – eventuelt til fristen for å avgi eventuell uttalelse utløp.

Blant de 21 søknadene vi undersøkte, var det et tilfelle hvor søker hadde trukket søknaden sin og denne var dermed ikke behandlet av kommunen. Det var et tilfelle hvor kommunen hadde sendt brev til søker om mangler i søknaden, men ikke fått tilbakemelding fra søker og dermed ikke ferdigbehandlet søknaden. Mangelbrev ble sendt fra kommunen seks dager etter at søknaden ble mottatt.

For de øvrige 19 undersøkte søknadene med tolvukersfrist, finner vi at disse er avgjort av kommunen innen tolv uker. For fem av disse kan vi ikke fastsette saksbehandlingstiden i antall dager, men fastslå at søknaden er behandlet innenfor tolv uker. Bakgrunnen for at vi ikke kan fastsette saksbehandlingstiden konkret, er at kommunen i november 2020 byttet saksbehandlingssystem. Enkelte saker er derfor påbegynt i tidligere saksbehandlingssystem og ferdigbehandlet i nytt saksbehandlingssystem. Saker har ikke samme saksnummer i de to systemene. Det vil si at dokumenter som tilhører samme sak har forskjellig saksnummer i Ephorte og Websak. Vi har ingen grunn til å tro at kommunen mangler dokumentasjon i noen av disse sakene, men vi har i disse tilfellene valgt å kun innhente informasjon som er tilstrekkelig for å avgjøre om fristen er overholdt eller ikke. For de øvrige femten søknadene har vi også innhentet informasjon om hvor lang tid kommunen har brukt på å avgjøre søknaden. Som redegjort for over, skal tiden som medgår til å komplettere en søknad samt tiden den er på uttalelse trekkes fra saksbehandlingstiden, noe vi har gjort. For de femten sakene finner vi at korteste saksbehandlingstid var én dag, lengste var 26 dager og gjennomsnittlig saksbehandlingstid for disse femten søknadene var 12,5 dager.

Vi finner ikke at søker har klaget i noen av sakene vi har undersøkt. I et tilfelle har søker gitt uttrykk for å være uenig i kommunens beslutning – uten at dette er formulert som en klage. Søker har også etterspurt opplysninger fra kommunen med tanke på hva som skal til for å få innfridd søknaden. Dette har kommunen gitt tilbakemelding på, og etterspurt nærmere opplysninger fra søker for å kunne gå videre med saken. På tidspunktet for revisors undersøkelse hadde ikke søker gitt slik tilbakemelding.

Kommunen har gitt søker tilbakemelding samme dag som vedtaket er fattet for de undersøkte søknadene. Det var ikke i sakene vi har undersøkt noen som hadde inngitt merknader til saken.

Vi har også spurt om klagesaker i 2020. Byggesaksbehandler har opplyst at det er en sak som er ferdigbehandlet hos Statsforvalteren i 2020. Det er en sak til som ble sendt til Statsforvalteren i 2020, men denne er fremdeles til klagebehandling hos Statsforvalteren og ennå ikke avgjort. Vi har fått tilsendt og gjennomgått dokumentene for klagesaken som er avgjort av Statsforvalteren.

Søknaden gjaldt dispensasjon fra arealformålet (LNFR) i kommuneplanens arealdel for oppføring av fritidsbolig. Den har dermed tolvukerfrist. Søknaden er datert 12.6.2020. Den 12.8.2020 sendte kommunen vedtak om avslag på søknaden. Før avslag ble gitt hadde saken vært sendt på uttalelse til andre myndigheter; Troms og Finnmark fylkeskommune, Fylkesmannen i Troms og Finnmark og Sametinget. Førstnevnte avga uttalelse. Balsfjord kommune begrunnet sitt vedtak om avslag blant annet med at hensynet bak ivaretagelse av sammenhengende landbruksareal vil vesentlig tilsidesettes av en dispensasjon og at det ville føre til negative konsekvenser for fremtidig landbruksdrift på gården. Hensynene bak bestemmelsen ble således vurdert å bli vesentlig tilsidesatt. Kommunen kunne heller ikke se at fordelene med å dispensere var klart større enn ulempene. I vedtaksbrevet var opplyst om klageadgang og klagefrist på tre uker. Klagen fra søker er datert 25.8.2020 og dermed innenfor klagefrist.

Sak om behandling av klagen ble forelagt formannskapet. Rådmannens vurdering var at det ikke var grunn til å endre vedtak om avslag på dispensasjonssøknad og innstillingen til formannskapet var at klagen ikke ble tatt til følge og oversendes klageinstansen for endelig avgjørelse. I møte 14.10.2020 vedtok formannskapet enstemmig rådmannens innstilling. Den 16.10.2020 oversendte Balsfjord kommune saken til Statsforvalteren for endelig avgjørelse. I brev av 3.11.2020 stadfestet Fylkesmannen kommunens vedtak.

## 6.2 Revisors vurderinger

Vår gjennomgang av byggesøknader viser at de undersøkte søknadene er avgjort av kommunen innen gjeldende frister, og i mange tilfeller i god tid før fristens utløp. På bakgrunn av dette er revisors vurdering at Balsfjord kommune v/enheten plan og landbruk har **oppfylt** revisjonskriteriet om å *avgjøre søknader innenfor frister i gjeldende regelverk*.

Kommunen har for de undersøkte søknadene i brev informert søker om vedtaket samme dag som det er fattet. På denne bakgrunn vurderer revisor at Balsfjord kommune v/enheten plan og landbruk har **oppfylt** revisjonskriteriet om å *straks gi skriftlig underretning om vedtaket til søker og til de som har merknader*.

I 2020 hadde Balsfjord kommune en klagesak som ble behandlet av Statsforvalteren. Denne ble behandlet av kommunen og oversendt til Statsforvalteren innen åtte uker. Vi vurderer revisjonskriteriet om at Balsfjord kommune v/enheten plan og landbruk skal *forberede klagesaker og oversende til klageinstansen så snart saken er tilrettelagt og senest innen åtte uker, som oppfylt*.

## 6.3 Revisors konklusjon

Revisors konklusjon er at Balsfjord kommune v/enheten plan og landbruk har overholdt fristene i saksbehandling av byggesøknader.

## 7 INTERNKONTROLL – BYGGESAKER OG PLANVERK

*Har enheten internkontrollsystem som skal sikre at innkomne byggesøknader behandles i tråd med kommunens planverk?*

### Revisjonskriterium

- *Balsfjord kommune skal ha systemer som skal bidra til å sikre at byggesaker behandles i tråd med kommunens planverk.*

### 7.1 Revisors funn

I oppstartsmøtet for forvaltningsrevisjonen i januar 2021 opplyste kommunalsjef at det pågikk et arbeid med internkontroll i hele kommunen. Det var nedsatt en arbeidsgruppe som skulle utarbeide rutinebeskrivelser for hele kommunen. Enheten plan og landbruk deltok i dette arbeidet.

Kommunalsjef opplyste i oppstartsmøtet at det var noen mangler knyttet til internkontrollsystem, og at det pågikk arbeid med å få etablert et internkontrollsystem. En del av arbeidet bestod i å lage årshjul med oversikt over frister som skal overholdes. Balsfjord kommune benytter Compilo, og alle rutiner ligger i Compilo. Kommunens har felles avvikssystem, som også er i Compilo. Kommunalsjef opplyste at det ikke meldes mange avvik i enhet for Plan og landbruk.

Når det gjelder internkontroll konkret knyttet til at søknader skal behandles i tråd med kommunens planverk, opplyste kommunalsjef at det ikke er laget noen oversikt over planer i kommunen, noe som får følgefeil. Kommunen har mange gamle reguleringsplaner som ikke er oppdaterte.

Balsfjord kommune arbeider med digitalt planregister. Tidligere enhetsleder har opplyst til revisor at det er et etterslep på dette. Per mai 2021 var det elleve reguleringsplaner som ikke var lagt inn i det digitale registeret. Når dette arbeidet er gjennomført, ønsker kommunen å benytte arealplaner.no som en del andre kommuner benytter. Digitalt planregister vil forenkle arbeidet med byggesaker, og også gjøre det enklere for innbyggere å finne relevant informasjon.

Som redegjort for i kapittel 6, forestås behandling av byggesaker i hovedsak av en ansatt i Balsfjord kommune. Hun har opplyst at de i saksbehandlingssystemet Websak sin saksflyt har sjekklister for behandling av byggesaker. I tidligere saksbehandlingssystem, Ephorte, var det ikke det. Kommunen hadde imidlertid en standard mal for alle vedtaksbrev. Dette fungerte også som sjekklister, fordi man måtte gjennom alle punktene i denne før vedtaket var ferdig. Et av punktene i vedtaksmalen er «planstatus».

Det finnes også en sjekklister for byggesaker, fra 2014. I denne er det egne sjekkpunkter om arealdisponering, jf. utklipp 2 på neste side.

**Utklipp 2: Utdrag fra «Sjekkliste byggesak», Balsfjord kommune**

Arealdisponering	Ja	Nei	Går ut	Kommentar
Tiltaket omfattes av	Plannavn:			
Samsvar med planens arealformål				Regulert område? Har det vært en arealsak på dette?
Samsvar med grad av utnytting				Reguleringsbestemmelser eller arealplanens retningslinjer
Boligspesifikasjoner				Eget skjema, skal følge med ved etablering av nye boenheter
Tilstrekkelig sikkerhet mot andre natur- og miljøforhold (§ 28-1)				
Innenfor 100 metersbeltet (§ 1-8)				
Hvis JA, anbefaler vi dispensasjon fra § 1-8?				
Nærmere enn 4 m fra nabogrense, § 29-4				
Hvis JA – foreligger skriftlig samtykke				Anbefal at rettigheten tinglyses
Berøres verneområder, kulturminner, vernede bygg				SEFRAK
Krever tiltaket samtykke fra annen myndighet? Er den vedlagt?				

Byggesaksbehandler har opplyst at hun ikke bruker denne sjekklisten i det daglige. Revisor oppfatter imidlertid at punktene i sjekklista ivaretas. Byggesaksbehandler har opplyst at ved mottak av en søknad, slår hun opp i kommunekartløsningen til Norkart. Her er det oversikt over hvilke reguleringsplaner som gjelder for aktuell eiendom. Oversikten er ikke helt fullstendig, da ikke alle reguleringsplaner er lagt inn. Som omtalt, pågår det et arbeid i kommunen med å lage et fullstendig planregister. På serverområde for enheten plan og landbruk ligger reguleringsplaner lagret, og byggesaksbehandler går inn der for å finne aktuell plan – eventuelt for å sjekke om det foreligger planer som ikke er lagt inn digitalt. Her finnes også oversikt over planer som er under utarbeidelse.

For områder som ikke er regulerte, og dermed ikke er egne reguleringsplaner for, er det kommuneplanens arealdel (KPA) som gjelder. Byggesaksbehandler har opplyst at de har relativt mange dispensasjonssøknader. Mange gjelder dispensasjon fra KPA og LNFR-formål. Det er også en del søknader som gjelder dispensasjon fra gjeldende reguleringsplaner, noe som har sammenheng med at mange av reguleringsplanene er gamle. Søknader som gjelder dispensasjon fra KPA vurderes opp mot denne planen. En del slike søknader kan avgjøres administrativt, mens enkelte dispensasjonssøknader fremlegges for formannskapet for avgjørelse. Det fremgår av vedtaksbrev om søknaden er avgjort administrativt. I vedtaksbrevene vi har sett står følgende: «Vedtaket om dispensasjon er fattet administrativt fordi saken er vurdert å være kurant og uten prinsipiell betydning.» Dispensasjonssøknader av mer prinsipiell betydning fremlegges formannskapet for avgjørelse. Formannskapet blir også forelagt «delegertsaker» som referatsak, slik at formannskapet har informasjon om alle vedtak som fattes. For øvrig er det i vedtaksbrevene vi har sett drøftet fordeler og ulemper ved å innfri søknad om dispensasjon.

I vår gjennomgang av byggesaker (nærmere omtalt i kapittel 7) så vi at Balsfjord kommune ved flere anledninger gjorde søker oppmerksom på at det omsøkte tiltaket krevde dispensasjon fra gjeldende planverk.

Rådmannen har i uttalelse til rapporten opplyst at det er laget politisk sak om opprettelse av prosjektstilling for å jobbe med å oppdatere kommunens planverk (kommunestyresak 54/21 i møte 10.6.2021).

## 7.2 Revisors vurdering

Våre funn tilsier at Balsfjord kommune har en praksis som sikrer at innkomne byggesøknader behandles i tråd med kommunens planverk. Vi har ikke indikasjoner på at det er søknader som ikke er behandlet i tråd med kommunens planverk. Videre har vi fått informasjon om at Balsfjord kommune har manglet en samlet, oppdatert oversikt over gjeldende reguleringsplaner. Dette tilsier at kommunens *system* for å sikre at byggesaker behandles i tråd med kommunens planverk ikke har vært tilstrekkelig. Balsfjord kommune har opplyst at det pågår arbeid med å lage oppdatert oversikt over alle planer. På bakgrunn av våre funn er revisors vurdering at Balsfjord kommune v/enheten plan og landbruk **ikke i tilstrekkelig grad** har systemer som skal bidra til å sikre at byggesaker behandles i tråd med kommunens planverk.

Når det gjelder saker hvor det gis dispensasjon fra kommunens planverk omfattes dette av eget regelverk, og det får ikke betydning for vår vurdering av kommunens internkontroll på området at det innvilges flere dispensasjonssaker. Vi bemerker imidlertid at mer oppdatert planverk sannsynligvis også vil bidra til bedre systemer for internkontroll på dette området.

## 7.3 Revisors konklusjon

Med bakgrunn i funn og vurderinger er revisors konklusjon at enheten ikke i tilstrekkelig grad har internkontrollsystem som sikrer at innkomne byggesøknader behandles i tråd med kommunens planverk.



## 8 KOMMUNAL PLANSTRATEGI OG KOMMUNEPLAN

*Har Balsfjord kommune utarbeidet kommunal planstrategi og kommuneplan i tråd med gjeldende regelverk?*

### Revisjonskriterier

- Balsfjord kommune skal ha utarbeidet en kommunal planstrategi.
- Den kommunale planstrategien skal foreligge senest ett år etter konstituering av nytt kommunestyre.
- Den kommunale planstrategien bør omfatte en drøfting av kommunens valg knyttet til samfunnsutvikling, herunder: langsiktig arealbruk, miljøutfordringer, sektorens virksomhet og en vurdering av kommunens planbehov i valgperioden.
- Innstilling til vedtak i kommunestyret skal gjøres offentlig minst 30 dager før kommunestyrets behandling
  
- Balsfjord kommune skal ha en kommuneplan.
- Kommuneplanen skal:
  - Ta utgangspunkt i den kommunale planstrategien
  - Omfatte samfunnsdel med handlingsdel og arealdel
- Kommuneplanen bør omfatte alle viktige mål og oppgaver i kommunen.
  
- Samfunnsdelen av kommuneplanen skal:
  - Ta stilling til langsiktige utfordringer, mål og strategier for kommunen.
  - Gi retningslinjer for hvordan kommunens egne mål og strategier skal gjennomføres.
  - Inneholde en handlingsdel som angir hvordan planen skal følges opp, og som revideres årlig.
- Samfunnsdelen bør inneholde en beskrivelse og en vurdering av alternative strategier for utviklingen i kommunen
  
- Arealdelen av kommuneplanen skal:
  - vise sammenhengen mellom fremtidig samfunnsutvikling og arealbruk
  - angi hovedtrekkene i arealdisponeringen og rammer og betingelser for hvilke nye tiltak som skal settes i verk.
  - angi hvilke hensyn som må ivaretas ved disponeringen av arealene
  - omfatte plankart, bestemmelser og planbeskrivelser hvor det fremgår hvordan nasjonale mål og retningslinjer, og overordnede planer for arealbruk, er ivarettatt.

### 8.1 Kommunal planstrategi

#### 8.1.1 Revisors funn

Balsfjord kommune har planstrategi gjeldende for perioden 2016 – 2019. Det er etter dette ikke vedtatt ny planstrategi. Administrasjonen opplyste våren 2021 at det var avholdt møte med Statsforvalteren for å få veiledning i arbeidet med en felles kommunal planstrategi. Vi oppfatter at arbeidet med ny kommunal planstrategi er påbegynt, men altså ikke ferdigstilt.

Planstrategien for perioden 2016 – 2019 ble vedtatt av kommunestyret i møte 8.6.2016<sup>15</sup>. I denne står det:

*Balsfjord kommune har svært begrenset kapasitet til arbeid med overordnede planer og svakest er kapasiteten til arbeid med kommuneplanene. En manglende samfunnsdel i kommuneplanen bidrar også til usikkerhet knyttet til hvilken retning kommunen ønsker utviklingen skal gå. At det ikke er satt klare føringer for Balsfjord kommune gir også utslag i øvrig planlegging i kommunen. Det er derfor nødvendig at kommuneplanens samfunnsdel kommer på plass i denne perioden.*

Når det gjelder vurdering av planbehov og prioriteringer, fremgår det av planprogrammet for perioden 2016-2019 at det må prioriteres mellom planer. Det var mangel på planfaglig kompetanse og kapasitet i kommunen. Kommuneplanens samfunnsdel og arealdel var i planstrategien begge prioriterte planer, med mål om vedtatt samfunnsdel første halvår 2018 og vedtatt arealplan andre halvdel 2018.

Rådmannen har i uttalelse til rapporten opplyst at kommunal planstrategi er under utarbeidelse.

### 8.1.2 Revisors vurderinger

Balsfjord kommune har utarbeidet en kommunal planstrategi for perioden 2016-2019, men ikke for inneværende periode. Revisjonskriteriet om at *Balsfjord kommune skal ha utarbeidet en kommunal planstrategi*, vurderes derfor som **ikke oppfylt**. Revisjonskriteriet om at *den kommunale planstrategien skal foreligge senest ett år etter konstituering av nytt kommunestyre*, er heller **ikke oppfylt**.

Med bakgrunn i at det ikke er utarbeidet og vedtatt kommunal planstrategi for inneværende periode, er det **ikke relevant** å vurdere revisjonskriteriene om at

- *den kommunale planstrategien bør omfatte en drøfting av kommunens valg knyttet til samfunnsutvikling, herunder; langsiktig arealbruk, miljøutfordringer, sektorens virksomhet og en vurdering av kommunens planbehov i valgperioden*
- *innstilling til vedtak i kommunestyret skal gjøres offentlig minst 30 dager før kommunestyrets behandling*

## 8.2 Kommuneplan

Kommuneplanen består av to deler; samfunnsdel med handlingsdel og arealdel. Frem til 2018 hadde ikke Balsfjord kommune kommuneplanens samfunnsdel, men i september 2018 vedtok kommunestyret kommuneplanens samfunnsdel.<sup>16</sup> Balsfjord kommune har også kommuneplanens arealdel (KPA), som ble vedtatt av kommunestyret i 2011, og gjelder for perioden 2011-2023. Det pågår også et arbeid med revidering av KPA. Dette ble påbegynt i 2018. Kommunen har leid inn ekstern kompetanse for å ferdigstille arbeidet med revideringen av KPA.

### 8.2.1 Kommuneplanens samfunnsdel

Kommuneplanens samfunnsdel er gjeldende for perioden 2018 – 2030. Utarbeidelse av samfunnsdel til kommuneplanen var prioritert i planstrategi for perioden 2016-2019.

---

<sup>15</sup> Sak 46/19.

<sup>16</sup> Møte 26.9.2018, sak 69/18.

Samfunnsdelen skal inneholde kommunens visjon, målsettinger og strategier for perioden den gjelder for. Dette gjelder alle aspekter som er naturlig for kommunen å omtale, og hvordan kommunen ser for seg at de kan håndtere de utfordringene i planperioden.

Balsfjord kommunes samfunnsdel er inndelt i deler om; utviklingstrekk, befolkning og bosetting, næringsliv og infrastruktur, miljø og klima, velferd, oppvekst, boforhold og folkehelse, samisk kultur og naturgrunnlag, samfunnssikkerhet og beredskap og kommuneorganisasjonen.

Planen redegjør for de utfordringer kommunen ser for seg, med tanke på spredt bosetting, utvikling av sentrumsområder, tilrettelegging av nye næringsområder og boligområder. Kommunen har et klart ønske om å legge til rette for flere typer næringsvirksomhet og ønsker å utnytte transport via sjøveien på en bedre måte i fremtiden. Dette planlegges gjennom utvidelse av Bergneset havn og å legge til rette for industri i nærliggende områder.

Befolkningen i Balsfjord har vært stabil med en økende trend, bortsett fra de fire siste år hvor det har vært en svak befolkningsnedgang. Prognosen for de kommende år er at befolkningen skal øke og konsekvenser av prognostisert økning er redegjort for, særlig med tanke på boliger, sykehjemsplasser, barnehage og skoletilbud.

Næringssammensetningen i kommunen er i endring med økning i antall sysselsatte i sekundærnæringene (industri, bergverk, bygg ol.), men en nedgang i primærnæringer som landbruk. Kommunens strategi for bosetting er satsning på de tre tettstedene Storsteinnes, Meistervik og Nordkjosbotn med tilrettelagt bolig og tjenestetilbud for å sikre et godt og bærekraftig næringsliv med et variert tjenestetilbud. Kommunen har et overordnet mål om en robust bosetning i hele kommunen. Når det gjelder næringsliv og infrastruktur, ønsker kommunen å legge til rette for nyetablering av industri ved å utnytte kommunens fordeler med tanke på havnefasiliteter samt gode rammer for infrastruktur for øvrig. Landbrukskommunen Balsfjord har som mål å skape et bærekraftig landbruk også i tiden som kommer.

I samfunnsplanen er det for hvert tema angitt mål og strategier. I det videre gjengir vi målene som er satt per tema/områdene og strategiene som er oppgitt for å nå disse.

**Mål for bosetting:** «*Skape en robust og bærekraftig bosettingsstruktur i hele kommunen*»

Strategier for å oppnå målene knytter seg til arealbruk, infrastruktur, verdiskapning, utvikling av kommunesenteret og distriktssentrene og tilgjengelighet i kommunale tjenester.

**Mål for næringsliv og infrastruktur:** «*Balsfjord skal være foretrukket etableringssted for areal-, transport og energikrevende virksomheter.*»

Kommunens strategier er inndelt i de forskjellige næringene (landbruk, industri, havn og reiseliv) i kommunen. Strategiene omfatter arealer avsatt til næringene, samt utnyttelse av lokale fortrinn. Andre strategier er tilrettelegging av infrastruktur og for nyetablering samt forpliktende samarbeid med næringslivet der kommunen tilrettelegger gjennom forutsigbart og målrettet planverk og aktiv dialog i næringsarbeidet.

**Mål for miljø og klima:** «*Balsfjord vil opprettholde sitt gode miljø, men også forbedre der det er mulig. Effektive tiltak for reduksjon av klimagassutslipp, og beredskap og tiltak som reduserer negative konsekvenser, skal inngå i all planlegging.*»

Strategiene gjelder overvåking av miljøtilstanden i kommunen, tilrettelegging for etablering av nyetableringer som kan nyttiggjøre seg av den store tilgangen på grønn kraft som er tilgjengelig

lokalt og å utnytte lokale fornybare ressurser. Videre skal det tilrettelegges for ny teknologi for å øke andelen transportmidler som benytter grønn energi og tilrettelegge arealbruk slik at virksomheter og transport skjer slik at miljøpåvirkning og utslipp av klimagasser reduseres (et klimavennlig industri og logistikk-knutepunkt).

**Mål for velferd:** *«Kommunen skal gi alle innbyggere tilgang til helse og omsorgstilbud som gjør det godt å leve, hele livet.»*

Strategiene innenfor velferdsområdet er knyttet opp mot teknologi, tjeneste- og botilbud og kompetanse i helse- og omsorgssektoren, herunder trekkes frem spesialisert kompetanse, rekruttering og samarbeid med spesialisthelsetjenesten. Også her er satsing på teknologi – velferdsteknologi - en strategi. Kommunen ønsker også at innbyggere skal mestre å bo i egne hjem og delta i lokalmiljøet.

**Mål for oppvekst:** *«Balsfjord vil skape et godt og trygt oppvekstmiljø, med plass for alle i barnehager og skoler med bred faglig kompetanse.»*

Strategien for oppvekst er: Skape bomiljø og fritidstilbud som engasjerer barn og unge, stimulerer til vennskap og fellesskap med fremtidstro. De andre strategiene knytter seg til barnehage, skole/skolebygg, læring og rekruttering. Når det gjelder skole er avklaring av skolestruktur en del av strategien.

**Mål for boligtilbudet:** *«Tilrettelegge for at alle skal kunne bo i et godt og trygg bolig i et attraktivt bomiljø på foretrukne steder med god infrastruktur.»*

Strategiene for å nå målet knytter seg til planlegging (samordnet areal-, bolig- og transportplanlegging), trygge bomiljø (sikre nødvendige fortau, gatelyst m.m.), bolyst (utvikle attraktive sentrumsområder, skape flere møteplasser og tilbud samt bedre søppelhåndtering) og kollektivtransport (bedre tilbud mellom tettstedene og til Tromsø).

**Mål for folkehelsen:** *«Balsfjord kommune skal på alle ansvarsområder bidra til tiltak som fremmer god helse, forebygger sykdom, utjevner sosiale forskjeller, og skaper gode fellesskap i lokalsamfunnet.»*

Kommunen har mange strategier innenfor folkehelse. Disse knytter seg til helseoversikt, fysisk aktivitet, godt kosthold, redusert røyking, kompetanse, kommunikasjon, inkludering og samarbeid og frivillighet.

**Mål for samisk kultur og naturgrunnlag:** *«Bidra til å skape en bærekraftig og lønnsom reindriftsnæring og en synlig samisk kultur og samfunnsliv.»*

Strategiene knytter seg til areal, næring og kultur. Arealplanen skal brukes for å sikre kritiske arealer for reindriften. Innenfor næring er strategien å bidra til økt verdiskapning for næringen i Balsfjord, både innen reindriften og nye tilleggsnæringer. Når det gjelder kultur er strategien å i dialog med reindriften og samiske miljøer arbeide for å synliggjøre samisk kultur og samfunnsliv.

**Mål for samfunnssikkerhet og beredskap:** *«Balsfjord kommune skal til enhver tid ha gode systemer for beredskap»*

Risiko og sårbarhetsanalyser for alle deler av kommunen, samt oppdaterte og godt kjente beredskapsplaner er strategier for å oppnå målet. Øvelser på beredskapsarbeid, forebygging av kriser og uønskede hendelser med god samfunnsplanlegging og et velfungerende brann- og redningsvesen i hele kommunen er også strategier.

**Mål for kommunen som samfunnsutvikler:** *«Balsfjord kommune skal tilrettelegge for utvikling og vekst.»*

Kommunen skal være en synlig og aktiv aktør som tilrettelegger for boliger i gode boområder som fremmer velferd og samfunnsdeltakelse. Næringslivet skal ha attraktive industritomter og få bistand fra kommunen fra næringselskap og næringshage. Meistervik, Nordkjosbotn og Storsteinnes skal være bærekraftige samfunn som det skal satses tydelig på.

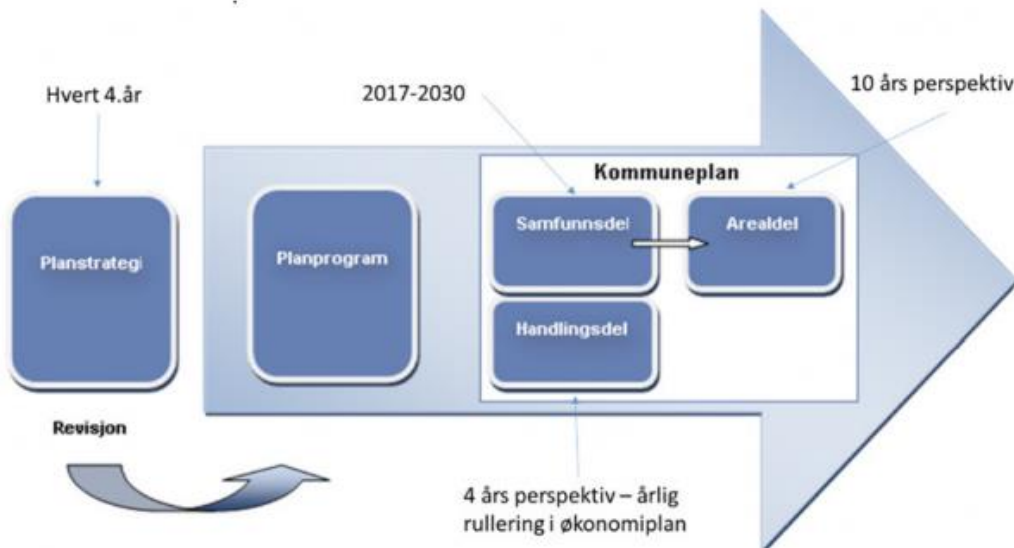
**Mål for kommunale tjenester:** «Balsfjord kommune som tjenesteleverandør utøver strategisk kompetansestyring rettet mot framtidige utfordringer og behov.»

For at kommunen skal kunne oppnå sitt satte mål er strategiene å sørge for at kommunen har en økonomi i balanse og et positivt driftsresultat på 1,75 % og å sikre at tjenester leveres i samsvar med lov- og avtaleverk. Balsfjord kommune skal være en attraktiv arbeidsplass med faglige utfordringer og kompetanseutvikling. Medarbeidere skal oppleve et stimulerende, raust og godt arbeidsmiljø, med økt tilstedeværelse og redusert sykefravær. Kommunen har som strategi å være åpen, imøtekommende og handlekraftig i samhandlingen. med brukere og næringsliv.

Som det fremgår av beskrivelsene ovenfor, er det oppgitt flere strategier for å oppnå de ulike målene. Det inngår ikke drøftinger av konkrete alternative strategier for å oppnå de fastsatte målene.

Når det gjelder gjennomføring av planen, er dette omtalt i en egen del i kommuneplanens samfunnsdel. Det inngår ikke her en egen handlingsplan for gjennomføring av planen, men revisor oppfatter at Balsfjord kommune legger til grunn at dette skjer gjennom de fireårige handlingsplanene for kommunen som årlig rulleres (budsjett og økonomiplan). I kommuneplanens samfunnsdel inngår følgende illustrasjon av planprosessen, herunder handlingsdelen.

### Utklipp 3: Illustrasjon av planprosessen



Kilde: Kommuneplan for Balsfjord, Samfunnsdelen, 2018-2030

### 8.2.2 *Kommuneplans arealdel (KPA)*

I møte 6.12.2018 vedtok kommunestyret planprogram for kommuneplanens arealdel 2018-2028. Arbeidet med revisjon av den gjeldende arealdelen av kommuneplanen (KPA) vedtatt i 2011 er påbegynt, men ikke ferdigstilt. Medarbeideren som arbeidet med utarbeidelse av KPA var ansatt i en prosjektstilling og sluttet i Balsfjord kommune i september 2020. Kommunen har fra høsten 2020 engasjert konsulentfirmaet WSP med å bistå i ferdigstilling av KPA. Våren 2020 var høringsutkast av kommuneplanens arealdel ute på offentlig ettersyn. Balsfjord kommune har opplyst at det vil bli gjennomført ny høring (offentlig ettersyn) av den bearbejdede planen som WSP bistår i ferdigstillelsen av.

Det pågår altså et arbeid med revidering av KPA, men dette er ikke ferdigstilt og ny KPA er ikke vedtatt. Gjeldende KPA ble vedtatt i 2011. Vi forholder oss til gjeldende KPA i våre beskrivelser i det videre.

Kommuneplanens arealdel fra 2011 består av plankart og tilhørende planbestemmelser, planbeskrivelse, konsekvensvurderinger og temakart. Dette ligger lett tilgjengelig på kommunens hjemmeside.

I planbeskrivelsen er det redegjort for overordnede rammer og premisser – både nasjonale og kommunale føringer og retningslinjer. Det inngår i planbeskrivelsen også en del om «Konsekvenser av det samlede planforslaget i forhold til miljø og samfunn». Her er målet for arealplanleggingen beskrevet:

*Balsfjord kommune har som mål å få til ei disponering av arealene som tilfredsstillende behovene for utvikling og bevaring av arealer til bruk i primærnæringene jordbruk, skogbruk og reindrift. Samtidig må arealer kunne frigjøres til utbygging for andre næringsformål, råstoffutvinning, bosetting og fritidsbebyggelse, verneområder mv.*

Det fremgår av planbeskrivelsen at i revisjonen av KPA er det først og fremst lagt vekt på å avsette arealer for industri og næringsvirksomhet. Det er også beskrevet at planlegging for vekst i arbeidsplasser kan gi økt etterspørsel etter arealer for boligutbygging og at det er avsatt arealer til dette. Dette gjelder også ved de lokale sentraene, hvor det også er avsatt arealer til næringsutvikling, slik at desentralisert bostruktur skal være levedyktig og ha gode utviklingsvilkår. Tilrettelegging for fritids-, reiselivs- og turismeaktivitet er også ansett som viktig.

Videre er det i planbeskrivelsen beskrevet «Planens virkning på miljø og samfunn». Her fremgår noen sammenhenger mellom samfunnsutvikling og arealbruk. Eksempelvis vises det til at desentralisert bosetting genererer et visst transportbehov som igjen krever noe energibruk. Mange tema er omtalt, eksempelvis folkehelse, samfunnsikkerhet, barn og unge, næring og sysselsetting, landbruk og jordvern og samisk natur- og kulturgrunnlag og reindrift. Det er redegjort for hvordan arealbruken i planen kan påvirke ulike forhold og på enkelte områder også vist til forventet samfunnsutvikling. På dette tidspunktet – i 2011 – hadde ikke Balsfjord kommune kommuneplanens samfunnsdel og det var derfor ikke fastsatt overordnede mål for samfunnsutviklingen. Slike mål vil være relevante å drøfte i forbindelse med forslag til arealbruk.

I «Bestemmelser og retningslinjer til kommuneplanens arealdel 2011-2023» (planbestemmelser) inngår generelle bestemmelser. Videre inngår bestemmelser til arealformål etter § 11-7 nr. 1,2,3 og 4. Hovedformålene som omfattes av aktuell bestemmelse er *bebyggelse og anlegg, samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur, grønnstruktur og forsvaret*. Det er også bestemmelser til arealformål etter plan- og bygningsloven § 11-7 nr. 5 og 6. Dette gjelder hovedformålene *landbruks-, natur- og fritidsformål samt reindrift (LNFR) og bruk og vern av sjø og vassdrag, med*

*tilhørende strandsoner*. Det er angitt hvilke bestemmelser/forutsetninger som gjelder for ulike bygg/formål under de aktuelle hovedformålene.

Planbestemmelsene omfatter også *hensynssoner* i henhold til plan- og bygningslovens § 11-8. Det følger av bestemmelsen at kommuneplanens arealdel i nødvendig utstrekning skal vise hensyn og restriksjoner som har betydning for bruken av areal og at det i nødvendig utstrekning skal angis hvilke bestemmelser og retningslinjer som gjelder eller skal gjelde. Videre regulerer bestemmelsen hvilke hensynssoner som kan fastsettes.

Videre er det i planbestemmelsene retningslinjer for dispensasjonspraksis for spredt boligbygging i LNFR-områder, naustbebyggelse, bygging i strandsonen, eksisterende boligeiendommer i LNFR-områdene, eksisterende fritidseiendommer i LNFR-områdene og utarbeidelse av reguleringsplaner.

### 8.2.3 Revisors vurderinger

Etter revisors vurdering er revisjonskriteriet om at *Balsfjord kommune skal ha en kommuneplan, oppfylt*.

Revisjonskriteriet om at *kommuneplanen skal ta utgangspunkt i den kommunale planstrategien* vurderer vi også som **oppfylt**. Balsfjord kommune har for inneværende periode ikke vedtatt en planstrategi, men planene er utarbeidet med utgangspunkt i planstrategiene som gjaldt på tidspunktet de ble utarbeidet.

Balsfjord kommunes kommuneplan består av arealdel vedtatt i 2011 og samfunnsdel vedtatt i 2018. Det pågår arbeid med å revidere arealdelen. Det utarbeides fireårige handlingsplaner for samfunnsdelen i forbindelse med budsjett- og økonomiplaner. Etter revisors vurdering er revisjonskriteriet om at *kommuneplanen skal omfatte samfunnsdel med handlingsdel og arealdel, oppfylt*.

Kommuneplanen bør omfatte alle viktige mål og oppgaver i kommunen. Hva som er viktige mål og oppgaver følger til dels av lovverk og nasjonale føringer, samtidig som kommunen også selv skal sette mål gjennom kommuneplanen. Det er derfor til dels opp til kommunen selv å avgjøre hva som er viktige mål og oppgaver og som dermed bør omfattes av planverket. Vi finner ikke at det er sentrale mål og oppgaver som åpenbart mangler i det overordnede planverket. Revisors vurdering er at Balsfjord kommune har **oppfylt** revisjonskriteriet om at *kommuneplanen bør omfatte alle viktige mål og oppgaver i kommunen*.

Kommuneplanens samfunnsdel omtaler langsiktige utfordringer i kommunen og det er fastsatt mål på ulike områder samt angitt strategier for å nå disse. Det er overordnede drøftinger/retningslinjer for hvordan mål og strategier/mål skal gjennomføres og nås. Samfunnsdelen inneholder ikke en egen handlingsdel som angir hvordan planen skal følges opp, og som revideres årlig. Dette gjøres gjennom kommunens økonomiplan som gjelder for en fireårsperiode og revideres årlig, noe som er i tråd med lovverket. Når det gjelder vurdering av alternative strategier for utviklingen i kommunen, er ikke dette konkret omtalt i samfunnsplanen. Imidlertid er det flere strategier knyttet til det enkelte mål. På denne bakgrunn vurderer vi at Balsfjord kommune har **oppfylt** revisjonskriteriet om at *samfunnsdelen av kommuneplanen skal*:

- *Ta stilling til langsiktige utfordringer, mål og strategier for kommunen.*
- *Gi retningslinjer for hvordan kommunens egne mål og strategier skal gjennomføres.*

- *Inneholde en handlingsdel som angir hvordan planen skal følges opp, og som revideres årlig.*

Revisjonskriteriet om at *samfunnsdelen bør inneholde en beskrivelse og en vurdering av alternative strategier for utviklingen i kommunen*, vurderer vi som **til dels oppfylt**. Som det fremgår av revisjonskriteriet er dette noe kommunen bør gjøre, men ikke må (skal) gjøre.

Når det gjelder kommuneplanens arealdel, er gjeldende versjon fra 2011. Denne omfatter plankart, planbestemmelser og planbeskrivelse. Det pågår arbeid med revidering av kommuneplanens arealdel. På tidspunktet gjeldende arealplan ble utarbeidet og vedtatt, hadde ikke Balsfjord kommune samfunnsplan. Det gjør det vanskeligere å vise sammenhengen mellom fremtidig samfunnsutvikling og arealbruk. Dette er til dels synliggjort i arealplanen fra 2011, men ikke fullt ut. Det er i planen angitt hovedtrekk i arealdisponeringen samt rammer og betingelser for nye tiltak. Det er også informasjon om hensyn som må ivaretas ved arealdisponeringen. På denne bakgrunn vurderer revisor at Balsfjord kommune **i all hovedsak har oppfylt** revisjonskriteriet om at *arealdelen av kommuneplanen skal*:

- *vise sammenhengen mellom fremtidig samfunnsutvikling og arealbruk*
- *angi hovedtrekkene i arealdisponeringen og rammer og betingelser for hvilke nye tiltak som skal settes i verk.*
- *angi hvilke hensyn som må ivaretas ved disponeringen av arealene*
- *omfatte plankart, bestemmelser og planbeskrivelser hvor det fremgår hvordan nasjonale mål og retningslinjer, og overordnede planer for arealbruk, er ivaretatt.*

### 8.3 Konklusjon

På bakgrunn av våre funn og vurderinger er revisor konklusjon at Balsfjord kommune ikke har utarbeidet kommunal planstrategi i tråd med gjeldende regelverk. Videre konkluderer vi med at Balsfjord kommunes kommuneplan i alt det vesentlige er utarbeidet i tråd med gjeldende regelverk.



## 9 REGULERINGSPLANER

*Er det utarbeidet reguleringsplaner for de områder i Balsfjord kommune hvor dette følger av kommuneplanens arealdel?*

Reguleringsplaner i Balsfjord kommune er tilgjengeliggjort på kommunens nettsted. Planene er fordelt på postnummer som reguleringsplanene er tilknyttet; 9040 Nordkjosbotn, 9442 Laksvatn, 9050 Storsteinnes, 9055 Meistervik, 9056 Mortenhals og 9321 Moen. Revisor har gjennomgått alle planene med hensyn til tidspunkt for utarbeidelse, eventuelt tidspunkt for når de er revidert og når det i dokumentene er opplyst at de er godkjent av kommunestyret. I vedlegg I er samlet oversikt over alle reguleringsplaner i Balsfjord kommune. Denne er laget med utgangspunkt i oversikten over reguleringsplaner som er lagt ut Balsfjord kommunes nettsted. Vi har også tatt ut en liste fra GISLINE Webplan<sup>17</sup> for Balsfjord kommune. Som omtalt i kapittel 8, arbeider kommunen med å få et fullstendig, digitalt planregister.

Oversikten over reguleringsplaner viser at de fleste av disse ikke er av nyere dato. De fleste reguleringsplanene er eldre planer som ikke har vært revidert de siste år. Det er få planer som er utarbeidet etter at kommuneplanens arealdel ble vedtatt i 2011.

I kommuneplanens arealdel fra 2011 er det angitt at det skal utarbeides og foreligge detaljreguleringsplan før det gjennomføres søknadspliktige tiltak i enkelte områder:

- A1, A3 og A4
- B1, B2, B4, B5, B6, B7, B8, B11, B12, B13, B14 og B15
- N1, N3, N4, N5, N6, N8, N9, N10, N11 og N12
- R1 og R3
- SH1 og SH2
- FT1, FT2, FT3, FT5, FT6, FT8, FT9, FT10 og FT11
- IA1
- F3, F4, F5, F6 og F7
- NA1-NA8

De ovennevnte områdene gjelder ny arealbruk som er tatt inn i arealplanen fra 2011.

A1 er bebyggelsesområde i Laksvatn, A3 er bebyggelse og anlegg, bolig og næringsformål i Meistervik. A4 er bebyggelse og anlegg flere formål, Nordby. Områdene i andre kulepunkt som begynner med B, er bebyggelsesområder til boligformål i følgende områder; Stornes, Seljelv, Nordkjosbotn (fem ulike områder), Josefvatn og Meistervik (tre områder). Områdene i tredje kulepunkt gjelder bebyggelse til næringsformål.<sup>18</sup> R1 og R3 er råstoffutvinning/industri – henholdsvis i Lakselvdalen og Bergneset. Områdene med formålsnummer som starter med FT gjelder fritids-/turismeformål.<sup>19</sup> IA1 er bebyggelsesområde med idrettsanlegg, Blåtind. Områdene i

<sup>17</sup> [https://webhotel3.gisline.no/Webplan\\_5422/gl\\_planarkiv.aspx?planid=1933-266](https://webhotel3.gisline.no/Webplan_5422/gl_planarkiv.aspx?planid=1933-266)

<sup>18</sup> Gjelder arealer i Nordkjosbotn, Fjellfrosken, Stormoen, Brennmoen, Tømmerelv, Storsteinnes nedre, Meistervik, Sand (to områder) og Spildra.

<sup>19</sup> De aktuelle områdene: Storbukt, Kantornes (to områder), Høyseth – Tamokdalen, Tamokdalen, Aursnes, Eliasnes, Nordbynes og Nordby.

nest siste kulepunkt gjelder bebyggelsesområde, fritidsboliger.<sup>20</sup> Områdene i siste kulepunkt gjelder bebyggelse av naust.<sup>21</sup>

Det følger altså av kommuneplanens arealdel at det skal utarbeides og foreligge detaljreguleringsplan før det gjennomføres søknadspliktige tiltak i de nevnte områdene. Dersom det ikke skal gjennomføres søknadspliktige tiltak, vil det derfor ikke være krav til slik plan. Det er i kommuneplanens arealdel ikke fastsatt krav om at det skal utarbeides reguleringsplaner for noen områder, hvor kravet er uavhengig av om det gjennomføres tiltak eller ikke.

Tidligere enhetsleder for plan og landbruk har opplyst at det ikke er utarbeidet reguleringsplaner for de områdene som følger av kommuneplanens arealdel. Årsaken er at de områdene som krever reguleringsplan er for private initiativ. Det har ikke for alle disse områdene skjedd noe eller kommet private initiativ og det er dermed heller ikke utarbeidet reguleringsplaner. I kommuneplanen fra 2011 er det ingen områder som krever at kommunen utarbeider reguleringsplan. I den nye kommuneplanen legges det opp til at det må utarbeides planer av kommunen i sentrumsområder, har enhetsleder opplyst.

Som redegjort for i kapittel 2 har vi ikke utledet revisjonskriterier for denne problemstillingen, med bakgrunn i at kommuneplanens arealdel ikke forutsetter at kommunen sørger for utarbeidelse av reguleringsplaner uavhengig av om det skal gjennomføres tiltak eller ikke. Krav til utarbeidelse av reguleringsplan utløses dersom det skal gjennomføres tiltak i de aktuelle områdene, noe som i all hovedsak er aktuelt på bakgrunn av private initiativ. Det er da også private som vil utarbeide planen, og ikke kommunen.

Oppsummert er det ikke utarbeidet reguleringsplaner for alle områdene hvor dette følger av kommuneplanens arealdel, men det er heller ikke et krav om at dette gjøres før det eventuelt skal gjennomføres søknadspliktige tiltak.

---

<sup>20</sup> De aktuelle områdene: Aursnes, Henriksnes, Brennvikhøyda (to områder) og Smedvika.

<sup>21</sup> De aktuelle områdene: Berglund, Storsteinnes (Sneve), Holmenes, Aursfjord (tre områder) Mortenhals og Spildra.

## 10 UTTALELSE FRA RÅDMANNEN

---

Rapporten ble sendt på uttalelse til Balsfjord kommune v/rådmann Øyvind Korsberg 19.10.2021. Vi mottok tilbakemelding 20.10.2021 og denne er i sin helhet inntatt nedenfor. Opplysningene rådmannen gir er også innarbeidet de aktuelle stedene i rapporten. Disse har ikke medført endringer i våre vurderinger eller konklusjoner.

Hei,  
Takk for mottatt dokument.  
Har følgende innspill:

- Jfr pkt 7.3 – her er det laget politisk sak om opprettelse av prosjektstilling planlegger for å jobbe med å oppdatere kommunens planverk, behandlet i k.styresak 054/21 i junimøtet (10.06.2021)
- Jfr pkt 8.3 – kommunal planstrategi er under utarbeidelse

Med hilsen

Øyvind Korsberg  
Rådmann  
Tlf +47 930 63 634  
[oyvind.korsberg@balsfjord.kommune.no](mailto:oyvind.korsberg@balsfjord.kommune.no)

 **Balsfjord kommune**  
*-for framtida*  
[www.balsfjord.kommune.no](http://www.balsfjord.kommune.no)  
Bli kjent med Balsfjord i [brosjyren vår](#)

## **11 ANBEFALINGER**

---

Balsfjord kommune har påbegynt forbedringsarbeid innenfor områder som denne forvaltningsrevisjonen omhandler. Det gjelder utarbeidelse av planprogram og oppdatering av planverk samt digitalt planregister. Vi anbefaler kommunen å videreføre og fullføre arbeidet med dette. Videre anbefaler vi Balsfjord kommune å:

- Treffe tiltak for å sikre at henvendelser til enheten plan og landbruk håndteres i tråd med gjeldende krav
- Vurdere om resultatene fra spørreundersøkelsen blant ansatte har betydning for forbedringsarbeidet som skal gjøres ved enheten

## 12 REFERANSER

---

- Lov 22.6.2018 nr. 83 om kommuner og fylkeskommuner og lov 25.9.1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven 2018 og kommuneloven 1992)
- Lov 10.2.1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven)
- Lov 27.6.2008 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven)
- Forskrift 26.3.2010 nr. 488 om byggesak (byggesaksforskriften)
- [www.balsfjord.kommune.no](http://www.balsfjord.kommune.no)
- Dokumenter i Balsfjord kommune:
  - Kommuneplan
  - Reguleringsplaner
  - Byggesaker
  - Henvendelser og svar på disse
  - Årsmeldinger

## VEDLEGG

### Vedlegg I: Reguleringsplaner i Balsfjord kommune

Reguleringsplan		Utarbeidet	Revidert	Vedtatt
<b>9040 Nordkjosbotn</b>				
24-1	Sjøvollan ambulansestasjon	05.03.2007		
24-3,8, 20	Sjøvollan camping	15.02.1982	03.01.1984	20.03.1985
25-1,4	Lillevollskogen	12.09.2007		
26-42,89	Vang kirkegård	29.11.1999		20.04.2000
26-169	m.f Mack	31.03.2006	14.06.2006	
29-	Nordkjosbotn sentrumsplan	23.03.1987		
29-	Nordkjosbotn sentrumskerne	16.10.2004	30.10.2006	13.12.2006
29-	Nordkjosbotn sør	06.09.2011	10.03.2012	
29-	Nye Nordkjoselv boligfelt	10.01.2006		
109-29	Nordkjoselv boligfelt	10.06.1975	23.03.2020	
29-9	Omregulering til boligformål	27.05.1998		21.09.1999
29-168	Kuben Nordkjosbotn sentrum	27.11.2006	12.09.2018	13.12.2006
29-257	m.f. BeWi Polar	10.01.2008		
29-	Nordkjoselv barnehage	NA	NA	NA
31-1	Buktelv Massetak	20.08.1999		
<b>9042 Laksvatn</b>				
9-	Laksvatn	21.05.2007	22.07.2007	
<b>9050 Storsteinnes</b>				
36-	Bergneset øvre	15.02.2002		
36-3	Solsia boligfelt	20.08.1992		19.12.1994
36-3,19,30,182,186	Stormoen industriområde	09.05.2007		
36-12	Edwardsen transport	15.05.2009	12.06.2009	
36-166,168	m.v. Stormoen avfallssenter	27.04.2016	28.06.2016	
36-185	Tømmerelv industri	19.01.2004		26.04.2005
36-	Bergneset nedre	01.03.1976		06.06.1977
36-6,7,12	Rislamoen skytebane	25.02.1989		
43-22,322	Langvassli	02.12.2005	08.05.2006	12.06.2006
43-27	Heia	17.03.2003	28.07.2006	02.05.2006
43-115	Solhaug	10.08.2000		
43-122	Fredlyst	01.03.1983		
43-142	Halvardsheimen	05.01.2006		20.05.2006
43-174	Ryeng	25.11.2001		19.10.2004
43-400	Strømsli	06.03.1987		09.05.1988
43-	Mauken – Blåtind	23.03.2007		28.10.2009
46-	Moan	28.11.1985	04.12.1986	
46-2,13	Moan 2	25.02.1997		15.06.1999
46-2,13,19	m.f. Storsteinnes sentrum	01.10.1973		
46-65	Boligareal Fause	28.09.1989		09.03.1990
47-	St.nes nedre	21.10.2009	21.05.2010	

47-1	Reg. endring St.nes forretning			04.06.1982
47-1,392	Del av St.nes nedre	21.10.2009	21.05.2010	
47-7	Del av reg.pla Moan	09.04.2004		
47-16	Parkområde			25.02.1999
47-33	Bakketun St.nes sentrum	06.11.1999	08.09.2000	20.06.2000
47-41	Endring av del av St.nes nedre TINE	16.05.2011		14.12.2011
47-95,418	Del av St.nes nedre	12.07.2006	13.03.2007	
47,181	Bukta boligfelt	19.03.1970	27.03.1971	12.05.1971
47-290	Grønnvoll	06.09.1976	29.08.1977	07.02.1978
48-4,94	Sneve boligfelt	14.11.2011	29.08.2012	26.09.2012
48	Lundberg Sneve			
63-11	Skredli	09.02.1989		22.06.1989
<b>9055 Mestervik</b>				
65-13	Malangesidet grendefelt	09.10.1989	13.01.1992	
70-1,2	Langstranda	27.01.2008		
84-9	Bjørkeng	17.10.1988	17.10.1988	
88-3	Steinuttak Kjerrviksvingen	04.10.2007		
88-4	Hagen	08.12.2001	18.10.2004	
88-8	Lars Arne Sand	05.01.2001	07.01.2004	22.06.2004
88-12	Smedvika	05.09.1996		
89-26	Vang	26.10.1987	09.04.2000	
89-41	Smedvika hyttefelt	NA	NA	NA
89-120	Nordby Handelssted			
90-10	Berg	18.02.1983	02.01.1986	07.09.1984
90-28	Laelv	12.09.1985	01.12.1986	13.04.1987
91-3	Haugen	08.12.2001	18.10.2004	
91-28	Mestervik boligfelt	20.05.1976		31.08.1989
93-1	Eliasnes	28.03.1985	22.01.1986	
95-1,8	Solbakken	17.02.1982	28.02.1985	
96-12	Vesterli	08.11.1985	20.05.1999	
95-17	Fugleli	10.08.2000		
98-1	Strålvikbotn		18.06.1985	08.11.1985
98-13	Strålvikbotn camping	15.08.1995	20.07.1999	
99-1,3	Knut Lundeberg	06.08.1984	30.09.1999	21.09.1999
101-5	Hamnvåg boligfelt	08.02.2000		
101-5	Vågan hyttefelt	29.09.1988	03.04.1989	22.06.1989
102-5	A.Pedersen	21.08.2007	31.07.2008	
102-7,10	Staff		29.08.2018	
<b>9056 Mortenhals</b>				
76-6,7	Nordseth	20.03.2006	18.05.2006	
77-4,8,9	Forøy	08.10.1987	12.04.1998	26.09.1988
77-9	Slåttvika		02.09.2002	
78-1	Spildernes	23.08.1984	30.06.1984	17.12.1984
78-2	Langnes Sildra	23.11.2006	30.08.2007	13.06.2007
79-3	Rognlia	29.10.2008		16.06.2010
83-40	Nova boligfelt	08.10.1982	22.10.1987	09.05.1988
84-48	Bjørn Sand	05.07.2003		10.06.2003

87-32	Skutvik nedre	17.12.2002	16.08.2007	
87-91	Skutvik øvre	20.03.2007	05.05.2009	
<b>9321 Moen</b>				
102-13	Tømmervika	NA	NA	NA
103-5	Kvam Aursfjord		28.02.2006	
103-8	Storli	20.03.1986		16.11.1987
103-45	Per Eivind Mathisen	27.03.2007		
103-80	Småbåthavn		19.01.2010	16.06.2010
103-80	Sætersletta	21.02.1994		
103-85	Kirkevik	18.04.1983	12.12.1985	26.04.1985
103-85	Steinhaus	12.06.2001	17.10.2003	20.01.2004
103-169	Aursfjord småbåthavn			19.01.2010



## Om selskapet og vår forvaltningsrevisjonskompetanse

KomRev NORD IKS utfører helhetlig revisjon av kommuner, kommunale foretak, interkommunale selskaper, offentlige stiftelser, kirkeregnskap og legater. Selskapets eiere og oppdragsgivere er Troms og Finnmark fylkeskommune, Nordland fylkeskommune, 28 kommuner i Troms og Finnmark og tolv kommuner i Nordland.

Vårt hovedkontor ligger i Harstad, og vi har avdelingskontorer i Tromsø, Narvik, Sortland, Finnsnes, Sjøvegan, Leknes, Svolvær og Bodø.

Vi har 45 medarbeidere som samlet innehar lang erfaring fra og god kunnskap om offentlig sektor og revisjon.

Selskapet er uavhengig i forhold til kommuner, stat, privat næringsliv og andre institusjoner i samfunnet.

Vårt forvaltningsrevisjonsteam består av 14 medarbeidere med høyere utdanning innen ulike fag:

- Rettsvitenskap
- Samfunnsøkonomi
- Sosiologi
- Statsvitenskap

## KomRev NORD har tidligere gjennomført følgende forvaltningsrevisjoner i Balsfjord kommune:

<i>Offentlige anskaffelser,</i>	2004
<i>Iverksetting av politiske vedtak,</i>	2005
<i>Spesialundervisning,</i>	2006
<i>Økonomistyring,</i>	2007
<i>Barnevern,</i>	2008
<i>Forvaltning, drift og vedlikehold,</i>	2008
<i>Stormoen Øst,</i>	2009
<i>Kvalitet og ressursbruk, pleie og omsorg,</i>	2012
<i>Selvkost VAR,</i>	2013
<i>Psykisk helse, rus og rehabiliteringstilbudet,</i>	2014
<i>Offentlige anskaffelser,</i>	2016
<i>Offentlige anskaffelser,</i>	
<i>Balsfjord kommunalteknikk KF,</i>	2016
<i>Barneverntjenesten,</i>	2019
<i>Oppfølging av politiske vedtak,</i>	
<i>Malangseidet skole,</i>	2020
<i>Habilitet og mulige interessekonflikter ved utarbeidelse av overordnet planverk,</i>	2021

